

Şem

Dört sany şem ýylpyldap ýanýardy..

Töwerek şeýle bir ümsümlikdi welin, şemleriň sesine çenli eşidilýärdi.

Birinji şem : - Men **PARAHATÇYLYKDYRYN!**

Adamlar meniň bolan ýerimde parahat, rahat ýaşar. Emma nädeýin, hiç kim meniň öçmän ýanyp durmagyma kömek **edmeýär**. Her ýerde uruş, dawa-jenjel. Göwnüme bolmasa, tiz wagtdan sönerin-diýdi.

Onuň ody çalt peseldi-de birdenem söndi...

İkinji şem: - Men **WEPADYRYN !**

Men dost **dünýesinde** ösýän bir güldirin. Söýgi we adamkärçilik bagynda boý alyp, gunça açýaryn. Meniň bar ýerimde **ýalňyzlyk** gider, damja derýa, derýa ummana döner. Emma meniň gadyrym azaldy. Gadyrmyň ýok ýerinde ýanyp **durmagymyňam** manysy ýok. Şem sözünü tamamlaýp tamamlamanka **pessaýja** ösen şemal ony hem söndürdi

Üçünji şem : - Men **SÖYGÜDİRİN !**

Dünýä gelen her barlykda meniň yzymy **görersiňiz**. Meniň bilen **bitewileşen** ruhlar belentliklere ýeter. Çaga söýgi we mähir gujagynda rahatlanar. Güneşiň daş töwereginde-de söýgi yzlary bardyr. Gül-gülälekler söýgi bilen ygşyldaşarlar. Ynsan göwnünü awlamagyň iň anyk ýoly söýgidir. Nädeýin, **ýanara** halym galmady. Adamlar meni unutdy. Gadyr-gymmatyma düşünmeýärler. Iň ýakyn adamlaryny hem söýmegi unutdylar-diýdi. Uzaga çekmän ol hem sönüp gitdi. Birden... Otaga bir çaga girdi-de şemleriň üçüsiniňem sönenini gördi. Çagajyk: -Näme üçin **ýanmaýarsyňyz?** Siz zamana ahryna çenli sönmän ýanmaly **dälmidiňiz?"** diýip, gözlerinden **boýur- boýur** ýaş dökdi.

Şol pursat dördünji şem söze başlady:

- Gorkma, men ýanyp dursam, beýleki şemleri täzedan ýakyp bileris. **Maňa UMYT** diýerler. Meniň bar ýerimde her kes, her jemagat direler. Aşylmajak ýaly görünýän belentlikler meniň bilen açylar. Adamlar **ömrüň aňyrsyndaky** Gudraty **soňsuza** ýakynlaşar. Päkligiň, tämizligiň durulygyň simwoly bolan çagajyk nurly gözleri bilen UMYT ŞEMINI eline aldy-da beýleki şemleri ýeke- ýekeden ýakdy...

Şöhratyň alması

Ýaş ýigit elinde gyrmyzy, ter almany saklap durdy.

- Ony iý! - diýip, Ruh aýtdy. - Ol durmuşyň almasıdyr.

-Durmuşyň almasıny iýmäge wagt taparyn. Maňa şöhrat, baýlyk gazanmak gerek.

- Onda ýör, gideli, yzma düş. Men saňa şöhratyň almasıny görkezeyin - diýip, Ruh aýtdy Olar dag ýodalaryndan ýöräp başladylar. Çarkandakly dag ýodalarynda ýokaryk galmak olara ýeňil düşmedi. Emma olar ýuwaş-ýuwaşdan öňe sary ädimläp barýardylar. Ýakyp-ýandyryp barýan Günem, öl-myžžyk eden ýagşy-da onuň maksadyna ýetmegine böwet bolup bilmedi. Şol gidip baryşlaryna ýigit wagtyň nähili geçenini-de bilmedi. Olar baryljak ýere ýetýänçäler ýigidiň saçlary çalardy, gollarynyň güýji gaçdy. Ahyrsoňy bir belentlige ýetdiler.

- Ine, gelmeli ýerimize-de gelip ýetdik - diýip, Ruh dillendi. Birwagtky ýigit kanagatlanma bilen uludan dem aldy:

- Hany onda maňa şöhratyň almasıny ber-dä.

Ruh oňa togalak, gyrmyzy, ajaýyp almany uzatdy. Saçy çalardan birwagtky ýigit almany höwes bilen eline alyp, oňa işdämenlik bilen agyz urdy. Haçan-da almanyň içiniň çüýrükdigine göz ýetirende ol soragly nazaryny Ruha dikdi:

- Bu näme?

Sen geňirgenme. Sen ony şol wagt iýmelidiň. Her zat öz wagtynda ýagşy - diýip, ol jogap berdi.

Oka! Oýlan!

Oglana bir gyz ýarapdy, olam onuň ýanyna baryp tanyşasy **gelýä**, gyzam ol oglana jogap berýär:

- Sende **BMW** maşyn hem-de **2-gatly** jaý barmy?!

- Ýok

- Onda bagyşla, hoş gal diýip, gyz öz jorasy bilen ýoluny dowam edipdir.

Oglan kakasynyň ýanyna baryp, hemme zadý aýdyp berýär. Kakasy oňa:

- Saňa näme diýeyin oglum, sen öz **Bentliňi** iki sany **BMW** çalşyp bilersiň, ýöne jaýymyzyň Üçünji we Dördünji gatlaryny bir gyz üçin ýykamak, bu samsyklykmyka diýýän ...

Bagt dälmi

Säher güni görýän gije hem aýy.
Ýyldyzlaram görýän, görýän asmany.
Şemalyň mährini duýýan tenimde.
Şularyň özi hem bir bagt dälmi?!

Içip bilýäs suwy akar çeşmeden.
Dadyp bilýäs gyzgynjak petir nany.
Kakamyzdan alýas ata mährini.
Ejemizden söýgi almak bagt dälmi?!

Bolsa gelniň edepli hem asylly.
Bolsa ogluň agras,namysly,arly,
Bolsa gyzyň on barmagy hünärli.
Şolaň arasynda bolmak bagt dälmi?!

Rysgymyz ýetip dur Hudaýa şükür.
Nebsime ylgamok ýok erbet pikir.
Halkym menden bolsa mydamrazy.
Iliň ogly bolmaklyk bir bagt dälmi?!

Eli gülli oglanjyk.

Sarysyndan ýoldum,gөгünden ýoldum,
Gyzylyndan ýoldum,agyndan ýoldum.
Güller bir-birinden,ajaýyp eje!
Dogurjamy diýsem baryndan ýoldum.

Mollum rugsat etdi,ýolaýyň diýdi,
Halanja gülñizi alaýyň diýdi.
Ejeñize goşuryň bu gülleri,
Yetmesede ýene, geläýiň diýdi.

Baýram,Meret,Çary öýlerne gitdi,
Gujagyn doldurup bir desse gülden.
Eje ynha menem,mekdepden çykyp,
Şol bir gujak gülli,ýanyňa geldim.

Seretsene eje, gülere seret!
Seniň halaýanyň,terje bægüller.
Goşgy hem öwrendim,onam aýdaýyn,
Şahyrçylyk eden bolýan,kä günler.

Janym ejem,gutly bolsun baýramyň,
Minnetdarlyk üçin,galma azara"
-diýdidi-de oglanjyk,gül goýup gitdi,
Gözäşyn damdyryp,köne mazara.

“Bagyşla mugallym”

Bagyşla, mugallym diňlemändirin
Seň jan edip beren leksiýaňy men
Şol säwlikden häli-hälem kösenýän
Kän gowy bilemok leksiýämy men

Şeýle boljagyny aňýardym öňden
Men närza däl, zerurlygy duýşumdan
Ýöne welin şonda-da men sözleňi
Geçiripdirin gulagymyň duşundan

Sebäp seň gaşyňda-öňki partada
Seň ýüzüne bakyp otyrды bir gyz
Men bolsa şol gyzyň aý dek ýüzünden
Gözlerimi üzüp bilmezdim hergiz

Synlap onuň kirpikleriniň neşderin
Synlap onuň zülpleriniň taryny
Seň diýýän sözleňi eşitmegä däl
Hatda unudypdyryn seniň baryňy

Her bir ownuk hereketin yzarlap
Doýup bilmän onuň jady meňzinden
Her gezek jaň kakylanda çykardym
Arzuwlaryň, hyýalaryň deňzinden

Beren sapagyňy almanlygymy
Bagyşla mugallym, bagyşla her hal
Sebäbi ol gyzyň beren sapagam
Durmuşda seňkiden peslär ýaly däl.

Sen kime görünjek äriňden başga?

Gelin! Düşinemok, edýäniň näme?
Bolmasaň-da her gün äriňden daşda
Göýä daşdakylaň ünsün çekýaňle,
Sen kime görünjek äriňden başga?

Bar, kraska-da çal gyzyldyr-agy,
Ýöne betelmesin niýet-hyýaly.
Geýen geýimleriň ýelimli ýaly
Sen kime görünjek äriňden başga?

Bezenýäň, bezenmek zenanyň kesbi,
Aşa bezenmegem üýtgedýär keşbi.
Bezenşiň gyzlardan on esse geçdi.
Aýt, kime görünjek äriňden başga?

Gider äriň işe gijesne gelip,
Sen bolsa enteýäň şäheri gezip.
Saňa bakan bakar niýetin bozup.
Sen kime görünjek äriňden başga?

Tapan-tupanyny üste sepinip,
Gyňajyň daňanok, ondan çekinip.
Gulagňa gulakça tylla dakynyp,
Sen kime görünjek äriňden başga?

Şahyr aýdar mende galmady sabyr,
Şeýle gelinlere sebäp däl döwür.
Dakynýan altynlaň - ol senden agyr,
Yeňili ýeňmedi äriňden başga?

Adamzadyň geň häsiýetleri. (FILOSOF EFLATUN)

Filosof Eflatundan şeýle sorapdyrlar: "Size görä adamzadyň iň geň galdyran ýagdaýy näme?"

Eflatun şeýle jogap beripdir: "Çagalygy islemezler, ulalmak üçin howlugarlar. Soňra-da çagalygyny küýsärler. Mal-mülk üçin gije-gündiz ylgap, saglyklaryna zyýan ýetirerler, öňki saglygyna gowuşmak üçin ýygnan mal-mülklerini harçlarlar. Ertirleriň aladasy bilen bu günlerini unudarlar. Netijede, bu günlerini we ertirlerini ýaşamaz ýaly ederler. Hiç wagt ölmen öýdüp ýaşarlar, ýöne ýaşamadyk ýaly hem ölerler".

- Onda adamlar nahili ýaşamaly? - diýip danadan ýene soranmyşlar. Dana şeýle jogap beripdir:

- Hiç kime özüňizi söýdürjek bolmaň, hiç kimiň öňünde kiçelmäň, hiç kime-de ulumsylyk satmaň. Goý, sizi il söýsün. Iň esasy zat bolsa, durmuşda iň kän zada eýe bolmak däl-de, iň az zada mätäç bolup bilmekdir!

Eger baş manady alsam oýun gutarar!

Işewir kişi dellekhanada saçyny oňardyýardy. Sertaraş bilen gepi alyşypdy. Şol barmana gapynyň öňünden geçip barýan oglanjygy gören sertaraş, işewiriň gulagyna pyşyrdady, "Şol oglan bara, dünýäniň iň samsyk çagalaryndan biri! Seret, häzir..." Sertaraş oglanjyga seslendi: "Eý, hany bärlik gel!". Oglanjyk ýuwaşlyk bilen dellekhana girdi we samsyklyga salyp güldi-de, salam berdi. Sertaraş işewiriň gulagyna "Seret indi" diýip pyşyrdady-da, soň bir eline münülük, beýlekisine-de baş münülük alyp, oglanjyga seretdi: "Haýsyny isleseň alyp bilersiň!" diýdi. Oglanjyk pullara siňe seretdi-de, münülügi

çekip aldy. Sertaraş işewire seredip güldi: "Gördüňmi? Men saňa diýipdim" diýdi. İşewir saçyny oňardyp bolansoň köçä çykdy, oýnap ýören ýaňky oglanjygy gördi. Ýanyna baryp, ondan ýaňy näme üçin baş münülük dälde, münülügi

alandygyny sorady. Oglanjyk ýeserlik bilen: "Eger baş münülügi alsam oýun gutarar!" diýdi.

Enäniň ogluna we gyzyňa ýazan haty

Mähriban gyzym, oglum, şeýle gün geler.... Men garraryn, şonda mana düşünjek bol, goldawym bol! Eger-de nahar iýenimde birden dökäýsem ýa-da seniň kömegiňsiz geýinip bilmesem sabyrly bol! Çünki men saňa bu zatlary näçe ýyllap öwredenimi unutma! Eger-de seniň bilen gürleşemde şol bir sözi ýüz gezek gaýtalasam hem meniň sözümi bölme. Haçan-da sen çagakaň sen ukar ýaly şol bir hüwdini mün gezek aýdanymy unutma! Haçanda täze tehnologiýalara düşünmedik wagtyň, gülüp seretme. Men saňa köp zatlary öwredenimi unutma! Nädip dogry iýmeli, gürlemeli, nädip özüňi dogry alyp barmaly we ş.m. Eger-de ikimiz gürleşip otyrkak men gürüňimizi ýadymdan çykarsam, gynanma, iň esasy zat şol wagt: men seniň bilen gürleşip, seniň bolsa meni diňläp bilýändigini... Eger-de günlerde bir gün meniň aýaklarym hereket etmesini goýsa, maňa elleriňi ber, meniň saňa ellerimi berip ýöremegi öwredişim ýaly. Birden-kä aňym gidip zeyrenen wagtyň gaharyň gelmesin, wagty gelende sen maňa düşünersiň.

Meniň garrylygymy görüp gynanma, ejizleme, aglama. Meniň saňa başda kömek edişim ýaly, senem maňa ömrümi ahyrlamaga kömek ber, meniň ýanymda bol, ömrümi sabyrlylyk hem-de söýgi bilen tamamlamaga kömek ber.... Men bolsa saňa öz ýylgyrşymy hem-de hiç wagt ölçemek ummasyz söýgimi serpaý goýup giderin. Men seni söýýän mähriban çagajygym!!!

Ak kagyz

Bir gün mugallym okuwçylara merkezinde gara nokatjyk goýlan ak kagyzy görkezip sorag berýar "Siz näme görýärsiňiz...?".

Biri nokat gorýän diýdi, beýleki galyn nokat görýän diýdi, biri hapa görýän diýdi. Hemme okuwçy kiçijik gara nokatjygy gördiler. Yöne hiç haýsysy uly ak kagyzda üns bermedi... Adamda hem edil şeýle. Adamlar kiçijik ýalňyş hereketi görýäler, ýöne hiç kim adamyň özüni, içki dünýäsini görmezler üns bermezler. Dine erbet tarabyny görjek bolarlar.

Dostlugyň gadyry bilinse ýagşy

Gözelleň waspyny ýazýarsyň şahyr
Näme üçin ýazmaýaň dostlaryň hakda
Yşkyň derýasynda ýüzýärsiň şahyr
Näme üçin ýazmaýaň dostlaryň hakda

Şatlygyňa şatlanyp gülküňe gülüp
Aglaňda aglaýan dostlaryň dälmi
Başyňa iş düşse sençe gyýylyp
Bagryny daglaýan dostlaryň dälmi

Hassa günüň hassa halyňy sorap
Dermanyn gözleýän dostlaryň dälmi
Gybatyň etseler mertebäň gorap
Tarypyň sözleýän dostlaryň dälmi

Myhman bolsaň saçak ýazyp öňüňde
Naz-nygmat getirýän dostlaryň dälmi
Hezzetläp, hormatlap başa täç edip
Sylagyň ýetirýän dostlaryň dälmi

Eger işiň düşüp barsaň ýanyňa
Minnetsiz bitirýän dostlaryň dälmi
Durmuş ýodasyndan бүдүрән günüň
Goluňdan göterýän dostlaryň dälmi

Iň ýakyn hossaryň ýakyn dostlaryň
Olar seň ugruňda bolýar jan serek
Eger sen olaryň gadryn bilmesen
Olaň bar azaby bolar biderek

Gözelleň waspyny ýazýarsyň şahyr
Goý gözeller lezzet alsyn sözüňden
Ýöne gözelleriň waspyn ýazsaňam
Mähriban dostlaryň salma gözüňden

Ak pata!

Her gün säher bilen ak pata berip,
Meni iki adam ugradýar işe.
Biri çörek salýar ýoldaşlyk diýip,
Biriniň gözünde söýgi endishe.

Ikisem mähriban ikisem eziz,
Hersiniň orny bar tarypa laýyk.
Göwni hoş ýagdaýda işe gidýärin,
Olaryň endigin keramat saýyp.

Hawa işe barýan gülala-güllik,
Başlygam käýänok kem gaýdan ýerme.
Oýlansam ykbalym gowluga barýar,
Bu çyndanam şeýle sen näçe derňe.

Şeýdip oýlanmalaň lezzeti bilen,
Unudýan ýaşlygmyň ceken yzasyn.
Birdenem iş wagtyň bolandyr tamam,
Onsoň howul hala öýe dyzarsyň.

Çykarsyň duralga geler awtobus,
Öýede bararsyň nesip edenden.
Şol iki eziziň garşylar welin,
Ýadawlyk syrylar argyn bedenden.

Biri gök caý guýar aýna cäýnekden,
Biri nahar guýar güllije jama.
Onýança çagalaň gujagña böker,
Olaryň gulkisem aramdyr jana.

Bagtlysyň günüňden nägile dälsiň,
Şeýle bolmagyny isläp hemişe.
Ejem bilen gelnim ak pata berip
Meni her gün säher ugradýar işe.

Allanyň barlygynyň subut edilişi!

Bilişiňiz ýaly, Ymam agzam **Ebu Hanife** beýik yslam alymydyr. **Ebu Hanife** entek kiçijik ýaşlarynda-da akylly alym ekeni. Onuň ýaşaýan Bagdat şäherine ynançsyz adam gelipdir. Bu ynançsyz adam özüne gaty ynamly ekeni..."Kim maňa Allanyň barlygyny subut edip biljek" **diýýämiş**..şonda halk Ymam Agzamy görkezipdirler. Ýaňky ynançsyz adam Ymam Agzama ýüzlenip: Saňa soraglarym bar, dolulygyna **Allaha** ynanmaklygym üçin, sowalyma jogap bermeli borsyň.

Ymam Agzam ynamlylyk bilen "sora" diýipdir. Ynançsyz adam biraz pikirlenip bu sowaly beripdir:

- Eger Alla bar bolsa, Ony näme üçin görüp bilmeýäris?

Ymam Agzam sowaly **geňirgemän** ýylgyrypdyr. "Ilki bize süýt getirsinler, söhbetimiz has hem süýjesin." Ynançsyz adam hem guraýan dodaklaryny ýalap "bolýar" diýipdir, "hem içeris hem-de söhbet ederis" Süýtler gelipdir. Şol döwürler süýdi **süýjilendirmeklik** üçin, bal goşýan ekenler. **Elbet-de** häzirki döwürdäki şeker ýok eken. Ol ynançsyz adam baly garyşdyryp süýdüni içmäge başlapdyr. Ýöne Ymam Agzam ynançsyz adama ýene bir çemçe bal berip, alyň süýdüňizi süýjeldiň....diýipdir. Ynançsyz adam : sagbol, men baly gardym, süýdümiň içinde bal bar, sen meniň sowalyma jogap ber.

Ymam Agzam : ilki süýdüň balynyň, ýagny bugünkü şekerini işini çözüli diýipdir. Ol adam gaharlanyp:

- Meniň süýdümiň baly bar diýýän...diýipdir.

Ymam Agzam : - ynanamok, diýipdir.

Ol adam has hem gaharlanyp

- Näme üçin ynanaňok? Diýende şu jogaby beripdi

- Men görmeýän zadyma ynanmaýaryn süýt bilen garyşan baly görkezseň ynanaýyn...Ynançsyz adam, bala sataşdym diýýän ýaly bolup başyny iki ýana yrap gygyrypdyr:

- Süýde garyşan bal görünjekmi? Ony gözün bilen görmersiň, eger dadyp görseň tagamyny diliň biler. Eger bilesiň gelýän bolsa, gözün bilen seretme,al dadyp gör. Sen şeýle zatlar bilen meşgullanmada gowusy meň soragyma jogap ber....

Ymam Agzam süýji-süýji ýylgyryp, şeýle diýipdir:

- Meniň jogaby aýtmagyma salym bermän,

özüňiz jogap berdiňiz.

- O nähili?

- Nähilisi bolarmy? Süýdüň içine garylan bal nähili bar bolsa, edil şonuň ýaly Alla hem bardyr. Emma gözümüz bilen görmeýäris. Içýän süýdüň ýagyny hem görkezip bilmersiň. Ýöne süýt ýagly hem süýjüdür. Ony hem görmän, diliňiz bilen dadyp bilersiňiz. Diýmek bu dünýäde bar bolan käbir zatlary biz gözümüz bilen görmeýäris. Olary diňe edýän täsirleri we eserlerinden bilýäris. Ýa-da başga duýgy organlarymyz bilen bilip bilýäris. Siz süýdüň ýagyny, şekerini hem görüp bilmeýärsiňiz, Allanyň barlygyny nädip görüp bilersiňiz. Biziň gözümüz dünýädäki käbir zatlary görüp bilmeýän çäkli gözdür.

Ynançsyz adam gaty erbet bozulypdyr. Gynançly we **aljyraňly** ýagdaýda näme etjegini bilmän, pikirlenmäge başlapdyr...

- Bolýar, saňa soňky sowalym....Eger bu soraga hem jogap berseň, musulman boljak....

Ymam Agzam maksada ýetmekligiň şatlygy

bilen "Ber sowalyňy" diýipdir...

Ynançsyz adam soňky hüjümini edipdir :

- Bolýar, kabul edýärim, Alla bar. Ony näme üçin görmeýändigime hem düşündim. Gözüme görünmeýän, ýöne bar bolan Alla şu wagtda näme iş edýär?

- Bu sowalyňyz hem aňsat diýipdir, Ymam

Agzam Jogabyny siziň oturan kürsüňizden bermek isleýärim. Aşak düşüň...

Ol adam haýran bolup aşak düşüpdir.

Ymam Agzam bolsa çykyp oturypdyr. Daş-töweregini synlap we seredip duran adamlara garap, şeýle diýipdir:

- Alla şu wagtda seniň ýaly ynançsyz uly adamy bu kürsüden indirip, meniň ýaly imanly çagany oturtdy.

Soňunda näme bolupdyr diýip pikirlenýänsiňiz? Elbetde hemmähiziň bilişiňiz ýaly şol ynançsyz adam Musulman bolmaly bolupdyr.

Aşyklaryň jedeli

Düşümde bir gyzyň daşyna üşşüp
Döwre gurap otыр birtopar jahyl,
Olaryň deň ýarsy gadymky aşyk
Deňýarysy bolsa klassyk şahyr.

Ortada bürenip oturan gyzyň
Kimligiňi hakynda turupdy jedel
Menem bir gyrada diňledim durdum
Diňlemekden entek göremok hezil

Ilki bolup mejnun diýdi soz alyp
“Bilmedim ne boldy gelmedi Leýli
Bir seretsem Leýli bu ýerde otыр
Gitse-hä äkitjek,gitmese meýli”

Ondan soňra Tahyr turup ýerinden
Diýdi:,,Geciň eger bolsa günähim
Ýogsa-da şu bürenip oturan gözel
Ýa Zöhre bolmaly bolmasa Mahym”

Aşyklaryň geň enaýy jedeli
Tamam bolup gelinmäka netijä
Seýdi şahyr syçrap turdy ýerinden
Diýdi:,,Bu gyz meňzeş biziň Hatyja”

Ortada bürenip oturan gyzyň
Onýançada ýel oýnady gulpagyn
Bu görnuşe gözi duşen bir şahyr
Böküp turdy göge zyňyp telpegin

Gollaryn salgylap diýdi: A how jemagat
Bu gyzyň zülpleri ýandyrdy zülpi
Garyp diýip bizi kesirjek bolmaň
Gyz biziňki garyp Keminäniňki”

Ondan soňra Mollanepes:,,Bu gyza
Bu janymny bereý diýmekçi dostlar
Bu gyz perde bilen sözleşýän gyza
Aç ýüzüňni göreý diýmekçi dostlar”

Ondan soň Pyragy güňleş ses bilen
„Serediň oturşyndan bellidir
Bu gyz gözümize han bolup görnen
Ýalňyşmasam gökleň gyzy Meňlidir”

Soňra gyzyň özi acdy yüzüni
Asyl o gyz sen ekeniň ezizim
Soňra men oýandym agşamky jedel
Gulagymda yaňlanyp dur henizem.

Goňşy barada goşgy

Goňşyň gowy bolsa hezil bor eken
Bidirmez awusy batsada tiken
Çakylyksyz gelmesede aşyňa
Ylgap geler kyn iş düşse başyňa

Hasratyň paýlaşar egsiler derdiň
Ynanyň gowlugy goňşudan gördüm
Goňşyňdan soň geler süýtdeş doganyň
Soňra daýyň daýzaň onsaň ýegeniň

Gijirägem bolsa barysy üşşer
Tüweleme oňat goňşyň bar diýişer
Oňat näme, ýürekleriň nagşy olar
Kyn gününde hemaýatçy goňşular

Eje

Aňşyrmandym nämäň näme **bolanyň**,
Dagap gitdi goýunlarmyň hemmesi.
Diňşirgensem köne ýatan guýydan
Eşidildi zaryň ejemiň sesi.

Ylgap bardym. Ejem ýatyr aşakda.
Ýarpy göwräm sallap, uzatdym elim.
Näme üçin **ejemjana** ýetenok
Uzatsam-da aşak elimi telim.

Durup bilmän özüm **guýa** okladym
Aýdyp janly başa, Hudaý ýoluna.
Emma **nämüçinkä** gözýaşly ejem
Gidip barýar barha aşaklygyna.

Ol guýydan ýol gitse-de has aşak,
Barýan **onuň** tümlüğine garaman.
Görmek umyt bilen ýitiren käbäm
"**Şygyrt**" bolsa şol tarapa ýöreyän.

"**Ejee**" diýip gygyramda dowamly
Bir ýerlerden çykar diýip çakladym.
Ýöne menden medet islän ejemiň
Keşbi-**hä** däl, sesini-de tapmadym.

Dowam etdim şol tümlükden ýolumy,
Çykdyň ahyr ýagtylyga, kenara.
Göýä diýsiň gözýetmesiz okean
Süýşüp gelýär **maňa** tarap hamana.

Ol ummanda altyn balyk görüldi,
Gördüm onda **ejemjanyň** keşbini.
Begenjimden täzelendi has betar

Öçüp barýan gözlerimiň uçguny.
Köle döndi uly umman kiçelip,
Gitdigiçe bolup barýar has kiçi.
Görseň indi **oňa** köl-de **diýmersiň**,
Kak suwy dek Altyn balykly içi.

Elim uzadamda Altyn balyga
Gözüm açdym. Zöwwe galdym dessine.
Kursdaşymam oýanypdyr şol pursat
Meniň eýmenç "Eje" diýen sesime.

Syzýar eken perzent Ene **ýüregin**
Haçan-da ol ondan aýra bolanda.
Gözüm ýetdi erte saba dogjak gün
Meniň üçin agyr bolup doganda.

Ertesi gün, **birgün**, şu günde çenli
Dowam etdi ýüregimiň agysy.
Gör ýene-de dowam eder näçe ýyl
Kalbda galan aýralygyň awysy.

Edil beýle derejede görmändim
Ene şeýle Mukaddesdir diýseler.
Subut etdi **maňa** durmuş sapagy
Ýitirlende iň mähriban dideler.

Ýadymda, sen meň ýanyma **geleňde**
Şygyrlarym senden bukup **ýitirşim**.
Bu gün käbäm senden gizlän **goşgulam**
Giç bolsa-da köpçülüğe ýetirdim.

Ruhuň okap senden bukan **şygyrlam**
Diri bolup düýşüme-de **girersiň**.
Onsoň käbäm oýanmajak bolsamam
"Kyn bolsa-da oýan balam!" **diýersiň**.

Ýogsa nämä guwanmaly şolarsyz,
Indi mende ene-de ýok ata-da.
Önüp-ösdüm deň-duşlardan kemsinip
Şemal açyp, şemal ýapýan gapyda

Gäbiazan, bolsam-da men dikdüşdi,
Ejizleýän Enä gezek gelende.
Sebäbi seň ýaşamagyň manyasy
Hem özeni Eziz Enäň elinde

Bu kakamdan geçdi bize gan bilen,
Enäň niçik hormatyny öwretti.
Beýle sungat juda inçe **bolansoň**,
Ol özüne maşgalamy **höwr** etdi.

Kim güýçli?

Ata oglunyň ýanyna gelip, elini onuň **egnie** goýup:

- Oglum, kim **güçli** senmi ýa men?

Ogly - Men diýip jogap berdi.

Atasy sähel öýkelän ýaly boldy we ýene sorady:

- Oglum, kim **güçli** senmi ýa men?

Ogly: - Men diýip jogap berdi.

Atasynyň öýkeläp yzyna seredip gitdi. 3 metrçe uzaklaşyp umyt bilen
ýene bir gezek sorady:

- Oglum, kim **güçli** senmi ýa men?

-siz güýçli **kakajan!** – diýdi.

Geň galan ata oglundan sorady:

Iki sapar soradym men güýçli diýdiň, **üçinji** sapar soranymda sen
diýidiň. Näme maňa rehimiň geldimi?

Ogly şeýle jogap berdi:

- **Kakajan** iki sapar soranyňda siz ýanymdadyňyz, men hiç zatdan
gorkmaýardym. **Üçinji** sapar soranyňyzda siz ýanymda ýokduňyz...

Ejeleri har etmäh.

Yzymdan geldiler hemde diýdiler
Häziriň özünde **öýnüze** ýüwür
Ataň demin sanap ýatyr düşekde
Ýagdaýy agyr

Şobada ýüwürdüm **öýmüze** tarap
Uýam ylgap cykdy
Ýuwaş, ýuwaş, ýuwaş
Kakamyň ýanynda häzir ejem bar
Çykyaňça garas

Minutlar geçip dur gije garalýar
Gapydan jykladym ezizim ýatyr
Ýygyrt düşüp giden mähriban eller
Saralan goşary owkalap otyr

Ajalyň bar zatdan **güýçlüdigine**
Has beter ynandym şol günden beýläk
Ýarym asyr bäri **arkamda duran**
Iň beýik dostumy etjekdi heläk

Onýança eşitdim **hoşlayk sözun**
Berdi**ýäz**- diýip gozgandy atam
Ullakan bir **ömrün** soňky setiri
Assa-assa bolup **baryardy** tamam

...Onýança-da ejem cykdy daşaryk
Beýnimi sarsdyrды şar-gara köýnek
Gara bulut kimin ýüzüme bakdy
Bir zat pyşyrdady... kyndy düşünmek...

Gara der büräpdir giň maňlaýyny
Ol keşbi **ölünçäm** ýatdan çykarman
Kakaň ýanyňa bar seni çagyryňar...
Menimi kaka jan ynha kaka men

Hä geldiňmi oglum göreçlerinden
Dem salym jyklady kiçijik ýagty
Azajyk gobsundy ýatan ýerinden
-Geldi **oýdyan** oglum hoşlaşyk wagty

Ajal toýnagynyň astyna düşdüm
Megerem, şeý**ledir** **kysmatym** oglym
Soňky sözüm -agyrtmagyn ejeňi
Agyrtmagyn-şudur wesýetim oglum

Başga wesýetim ýok...ýumdy gözlerin
Garaňky büredi jaýyň içini
Çar töwerek gaýtalady wesýeti
-**Agyrtmagyn agyrtmagyn** ejeňi

Bulut galňap **çagba** başlady birden
Şaggyldap başlady jaýlan üçegi
Damjalar hem gaýtalady wesýeti
-**Agyrtmagyn agyrtmagyn** ejeňi

Dünýäniň ýüregi hemde geljegi
Nesilleň göreni hemem görjegi
Diňe **adamlar** däl tebigatyň hem
Diňe **asyrlar** däl,her sagadyň hem
Şu günki diýýäni erte diýjegi
-**Agyrtmagyn,agyrtmagyn** ejeňi

Ejemizi öz ornundan tapmasak

Ýazarlar söýgi hakda, ýazarlar sene hakda,
Ýazarlar gaýgy hakda, ýazarlar ene hakda.
Ýöne welin daş-töwerek hyň berse-de şahyrdan
Sen barada birje **goşgam** ýazýan ýok-la bu çakda.

Ýogsa, dogan, çagalygyň ýadyňdamy diýseler,
Doganlygyň, agalygyň ýadyňdamy diýseler,
Seniň bilen bir göwüsdan emen barmy diýseler,
Seň oduňa senden beter ýanan barmy diýseler,

Ene bolsa ilkinjisi, ata bolsa ikinji,
Şolardan soň gümany ýok, seň adyňdyr tutuljak,
Onam bolsa, känem bolsa, erkek dogan sanymyz,
Ýene sensiň bir zat bolsa, hemmeden öň topuljak.

Ýa bolmasa, käte-käte küýsämizde enäni
Çaga dönüp, ýerli-ýerden öýe tarap eňýäris.
Ana, şonda öz ornundan tapmasak biz ejäni,
Ejemize meňzeşimiz - saňa bakyp oňýarys.

Aga bolup, kaka bolup, duýmasagam derdini,
Öz derdini ýeke özi çekip ýören dogansyň.
Gaty görmäň dereginde, öz bagtyny unudyp,
Bize garap, bolsadylar ekip ýören dogansyň.

Aljyrama, şahyr oylan, aljyrama, goşguçy,
Ol ikimiz ýaly däl, ýene ýarym göwümdir.
Biz ýazsagam, ýazmasagam, gaty görüp ýörmez ol,
Çünki, ol bir beýik ynhan - naçar aýal dogandyr.

Düýş

Güllere beslenen tämiz howluda
Bir özü **otryr** zehinim durlap
Gapdalymda goýup gülli çäýnegi
Süýjiläp çay içýän çalaja derläp

Gülli bagyň içinde şadyýan guşlar
Dürli owaz bilen aýdym aýdýardy
Garaz howlyň içi şeýle hezillik
Näçe taryplasaň **bärden** gaýdýardy

Şeýle gözelligi synlap otyrkam
Giň howlymyň gök gapysy açyldy
Aý bilen bäsleşýän bir gözeli gelin
Uz basyp,näz edip,ýanyma geldi

Çakylyksyz gelen owadan gelin
Taýly gezek ýañagymdan ogşady
Beýle hezilligi **görmänsom** heniz
Tolgunmakdan ýaña süňňüm gowşady

Akja gelin, bir enaýy näz bilen
Başym sypap saçlarymy darady
Akja gollaryny orap boýnuma
Gözlerime mähir bilen garady

Soňra emaý bilen geçip düşege
Egnindäki köýnegini çykardy
Güllen näzik beden,beýikli pesli
Gözlerim şeýle bir jenneti gördi

Mahmal düşek,per ýassygyň üstünde
Iki göwre,iki ýürek birleşdi
Gulaklar gapyldy,gözler ýumuldy
Bally dodak,diller,sessiz gürleşdi

Hopugyp,der basyp,açsam gözümi
Gije geçip,daň hem atan ekeni
Kelteden,dört gyraň semiz aýalym
Ýanymda hor çekip ýatan ekeni

Gara lybas

Bu gün sap synama gara geýindim,
Köýnegim jalbarym penjegim gara.
Bu **geýimleň baryn** sen äberipdiň,
Hamana bilen dek geljegiň gara.

Göwnüm tukatlandy şon üçin geýdim,
Ýüregme dökülýäň şu günler aşa.
Şu gara **geýimleň baryn** geýdirip,
Diýýädiň sen **maňa** sen uzak ýaşa.

Maňa ömür diläp her säher her şam,
Özüň bu dünýäni terk edip gitdiň.
Gussaly **gözleňde** syr **baryn** gizläp,
Saña bolan yşkym **berkedip** gitdiň.

Ýasyň tutmak **ücin** gara geýmedim,
Sen gara geýnemde halaýardyň has.
Bu gün gara geýnip seniň **şanyňa**,
Ähli gussalamdan boldum men halas.

Yöräp barýarsyň!

Görýänimdenmikä seni hemişe,
Üç gün mundan ozal giripsiň düşse,
Ertesi ir bilen gelýärkäm işe,
Ep-esli öňümden ýöräp **barýarsyn**.

Yzyndan galmadym bakmadyň eger,
Işe **yetişmäge howlugýaň** meger,
Nazarym eglesem gözlerim deger,
Ýöne sen ýag ýaly eräp barýarsyň.

Köplerden üýtgeşik uz dek näziň bar,
Belkide goýnuňda bahar ýazyň bar,
Maňlaýda ýok eken bolmak sana ýar,
Şondada göwnüme **yarap** barýarsyň.

Käte agşamara gelýärsiň gabat,
Keýpiňem her gezek şeýle bir oňat,
Ýalbarýan ýüz berme özünden sowat,
Ýogsam söýgi **ýüpün** sarap barýarsyň.

Käte bir maşyna **bolýas** münmeli,
Käte gürleşmeli käte gülmeli,
Gözlerin gaşlaryn gara sürmeli,
Aýnadan daşaryk garap barýarsyň.

Daşyňdan guwanýan ýokdur alajym,
Bir goşgy ýaz diýdiň ýazaryn borjum,
Bir syryň çözgüdi dine maňa çyn,
Täsin gazal bolup döräp barýarsyň.

Aşyk sazanda

Meýdan düşelgesi. **Tuduň kölgesi**,
Ýigitler bir ýanda, gyzlar bir ýanda.
Zähmet bilen joşup **Murgap** jülgesi,
Ýürekde çeşme deý ýaşlyk gaýnanda.

Orta çykyp oslanmadyk bir oglan,
Çalmaga başlady dilli **tüýdügin**.
(Haýran galaýmaly, ol mundan owal,
Hat-da diýip bilmeýärdi **diýjegin**).

Saýradyp **tüýdügin** şirinden-şirin,
Şeýle bir **süýjüdi**, sojadyp çalýar.
Bir pynhan gudratdan galkynan jiger,
Gör, nije ýüregi heýjana salýar.

Ýigitlerem haýran, gyzlaram haýran,
Özem haý**ran** **galyp** çalýar o sazy.
Kim bilsin, sazmy ol, mukammy ýa-da
Ýüreginde gaýnan yşkyň owazy?!

Ol şeýle bir çalýar, **onuň** çalşyny
Dil bilen-**ä** beýan etmez hiç kimse.
Tüýdük bolsa, berbat edip **kalbyňy**
Gepläp durdy örän düşnükli dilde.

Ol saz çalýar. Hol bir çetde zyba gyz,
Otyr gabagyny galdyryp bilmän:
"Wah, aklyň nirede, nirede kelläň?!"
Uýalýar gyz, laplap ýanýar **ýañaklar**
Ähli syry äşgär bolandyr öýdüp:
"Heý, söýginem şeýdip paş etmek bormy,
Heý, syryňam ýaýmak bolarmy şeýdip?!"

Aýalymyň gören düýşi

Gündüz öýüň agyr **keşigin** çekip
Bu günem ir ýatdy aýalym meniň
Görgülim hysyrdap halys ýadansoň
Bu günem paşmady hyýalym meniň

Per ýassyga boýun goýan dessine
Uka gitdi pişik ýaly myrlady
Söýgim bilen, mährim bilen çoyamsoň
Mähribanym gujagymda derledi

Bilmedim gijäniň ýarymy daňdan
Aýalym gygyryp galdy ýerinden
Ellerin **titrdip, gözün** petredip
Akyl-huşy giden eken serinden

Köşeşdirdim ak kasede suw berip
Ynjaldy ezizim özüne geldi
"Düýşüňde näm boldy" diýen soragma
Diýdi "Bir ýaş ýigit ogşajak boldy"

Diýdim **soň** üçinem gygyrarlarmy
Menä şeýle düýşe ýetip bilemok
Ýaşajyk gelinler **girmänsoň** düýşe
Ynjalyň arkaýyn ýatyp bilemok

Saçlary sypalap basyp bagryma
Aýalymy ýene uka batyrdym
Arzuwlap ýaşajyk gelin gyzlary
Gözüme çiş kakyp daňym atyrdym

Bagt näme?

"Bagt näme?"-diýip soradym puldan,
Pul: "baýlyk"-diýip, altynlary görkezdi.
Pula tarap gadam basjakdym welin,
Baýlykdan soň "meslik" meni ürküzdi.

Soňra bardym "uzak **ömrüň**" ýanyna,
"Bagt senmi?"-diýip, soradym ondan.
Diýdi: "jigim, el-aýagyň ysmaz bor,
Soň **uçin** çyn bagty gözleme menden."

Gaýtdym jogap tapman "uzak ömürden",
Soňra ýolda gabat geldim "abraýa".
Diýdim: "abraý aga, sendemi bagt?"
Görsem, "abraý", zaryn-zaryn aglaýar.

Bagty tapman, ýüzüm salyp gelýärdim,
Birden "**söygi**" ylgap geldi ýanyma.
Diýdi: "meni tapsaň-bagty **taparsyň**"
Hemmamiz söýeliň hakyň şanyna!

Aýly gije

Egerde şu gije aý-**aýdyn** bolsa,
Belki duşuşmaga çykaryn diýdiň.
Çykmasam **öýmüzün** daşky **çyrasyn**,
Üç gezek öçürüp ýakaryn diýdiň.

Bir tozan gaýanok **howaň** ýüzünde,
Bulutlar syrylyp gidipdir bir ýan.
Obaň çetindäki ýodajyk bilen,
Duşuşuk ýermize howlugup barýan.

Ynha pelli**ana** duşuşmaly ýer,
Indi gelerine garaşsam bolýar.
Bilýän **duşuşuga** gijä galýar gyz,
Diňe wagt bilen göreşsem bolýar.

Gijede aý-aýdyň aýdysyň ýaly,
Seniň **gelmezligňe** ýogam bahana.
Arçasy kän depäň üstüne çykyp,
Syn salyp **otyr**yn bu giň jahana.

Görnüp dur **öýňüzem** beýle bir daş däl,
Daşky çyraňyza seredýän garşy.
Gelenok men bolsa içim gysdyrýar,
Jahanyň kem-kemden **yagtylyp** barşy.

Sagatlar geçip dur ynha daň atdy,
Gygyryp başlady **horazlaň** bary.
Eýýäm duralgadan awtobus dolup,
Işe gidip barýar obanyň ýary.

Gelmediň, bilmedim **sebabi** näme,
galdy ýüregimiň ezýet çekeni.
Gijäniň bir wagty tisginip galdym,
Bolsada bu waka düşüm ekeni.

Diýme **maňa** neşekeş !

Bes et indi diýme **maňa** neşekeş,
Ygtyýar ýok şu pişäni **göymaga**.
Lezzeti bar ähli zatdan üýtgeşik,
Ömrüm ýetmez ondan ganyp doýmaga.

Nädeýin meň ornaşypdyr ganyma,
Ýaşap **ýöri**n ýaşlygymdan öwrenip.
Özüň bilýäň şundan ýüzüm öwürsem,
Kelle çanak barýan ýaly owranyp.

Goýjak diýsem indi **maňa** ynanma,
Ozalam men seni aldapdym telim.
Bes et indi, diýme **maňa** neşekeş,
Ýazaýyn ezizim **ysýaka** elim.

Taşlanan çagaň depderçesinden:

Otyryn öçügsi,ýarym **Aý** bilen,
Özümem öçügsi bir **göwniýarym**.
Daşym ejeliler,başymda «Eje»,
Şu sözüň **manysyn** biljek bolýaryn.

Meň ýanymda öwündiler,**öwdüler**,
“Eje” **sözüň** tükeniksiz **güýjüni**.
Menem öwjek welin,goşlup olara,
Bilemok-da,ol ajymy,**süýjümi**?

Yöne,men **birzady bilýäri**n anyk,
Yzasyny çekip **gelýäri**n heniz.
Kysmat neneň **maňlaýymy** çyrşapdyr?!
Göwnümem,ömrümem,özümem kemis.

Bu gije-de düşünmedim men ýene,
Sizem **düşmersiňiz ýürek** jigläme.
Yza bilen **ýaşap**,gowşap,
Owşap gelýärin... Alajym näme?'

Salam haty

Salam! Gije gündiz owazlar bilen,
Obaň dünýäsine **boýlanan** gözel,
Indi ençe gündir düşlerime girip,
Şanyňa hat bilen ýazaryň gazal.

Agdykdyr işleriň, ýetikdir ýüküň,
Bizem ylym äleminde göýä bir möhür,
Ýöne şu gün ähli işleriň goýup,
Hatym **okagyn** gyz, şu örän möhüm.

Söýýän, söýýän diýip, **seslenýän** ilki,
Yogsam ýşgyň meniň ýüregim dildi,
Meger, senem **seslenerime** garaşyp,
Hatym ýüzleriňe sylansyn belki.

Belki-de, şeýleräk bolmagy mümkin,
Belki-de, iç çekip, tutandyr gülkiň,
Belki-de, ýyrtmagy-da göwnüňe düwüp,
Son yene el cekip durandyr erkin.

Oka gyz, göwnüňi giň tutup oka,
Ine ýetiberdik hatyň soňuna,
Menä gije-gündiz ýalbarýan Haka,
Şu synagym bolsun, diýip şowuna.

Indi rahat tapmaz ýüregim böküp,
Jogap hatyn küýsäp kalbym ynjalar.
Belki sähralaryň **yollaryn** söküp,
SÖÝÝÄN sözleriňi getir bukjalar.

Şagalyň sesi

Ýadymda,şol günem şu günki ýaly,
Dolan aý asmanda **nurun** saçýardy.
Garagol ýyldyzlar gözlerin gyrpyp,
Biri ýansa beýlekisi öçýärdi.

Ýadymda,gelipdiň şonda kenara,
Oýnadyp şemala gara saçlarňy.
Ýadymda,synlapdym aý ýşgynda,
Mawy **gözleriňi**, gara gaşlarňy.

Uzaklardan gelýän **şagallaň** sesi,
Seni **tiskindir**di,atdy **gujagma**.
Diýdiň "-ogurlarlar şagallar meni,
Meni ýetirmezler şagallar **saňa**.

Men göwünlik berdim,köşeşdiň kem-kem,
Diýdim şagal näme? arslanyň barka.
Şagal **nämedigne düşindim soň-soň**,
Bir şagaljyk **saňa**,öýlenip durka.

Ýadymda, o **günleň** bary ýadymda,
Aý aýlanyp,ençe ýyllar **geçsede**.
Duşuşuk ýerimiz,suw kenaryna,
Käte gidip,dönip gaýdýan geçmişe.

Edil dünjik, ýolum düşdi kenara,
Dolan aýyň keşbi,ýene gülýärdi.
Aşyk ýigidiň gujagynda bir gözel,
Uzaklardan şagal sesi gelýärdi.

ATANYŇ OGLUNA BOLAN ÖKÜNJI!!!

"Gulak as, oglum, men bu sözleri sen süýji ukuda ýatan wagtyň aýdýaryn: sen **çepiksije eliňi ýañajygyň** aşagynda goýupsyň, **mymyjak** mele saçlaryň bolsa çygjaran **maňlaýyňa** ýelmeşipdir. Men bir **özum** seniň ýatan **otagyňa** daraklygyma basyp girdim. Birnäçe minut mundan ozal, kitaphanada **gazýet** okap otyrkam biçak gaty ökünç aladasy meniň üstüme labyryny atdy. Häzir günämi boýun alyp seniň krowadyň ýanyňa geldim.

Gör, men nämäň pikirini etdim, oglum. Men gaharymy senden çykarjak bolan ekenim. Mekdebe gitjek bolup geýnip durkaň, öl **palatensany ýaňy yüzüne** ýetiren wagtyň, men **saňa** gaty **käýýedim**. **Köwşüni** arassalamanyň üçinem **yüzüni** aldym. **Eşikleriňden** bir zady ýere taşlan **gezegiňem üstüne** herrelipdim. Çay dökeniň üçin, çörege mesgäni juda köp çalyň, açgözlük bilen iýýäniň üçin, **tirsegiňi** stola diräniň sebäpli, ertirlik naharyň başynda-da men **saňa** igendim. **Onsoň** sen-ä oýnamaga ugradyň, menem ota ýetişjek bolup **alňasadym**, sen şonda **maňa** tarap öwrüldiň-de , **eliňi** bulaýlap: "sag bol, kaka!" diýdiň, men weli yüz-gözümi çytyp : " **egniňi** gysma!" diýip, gygyrdym.

Soňra, **günüň** ahrynda, bary ýene täzeden başlandy. Ýol bilen öýe **barýakam**, seniň dyzanaklap şar **oýnaýanyňy** gördüm. Joraplaryň deşilen eken. "jorabyň bahasy gymmat- ony der döküp öz **gazanjyňa** satyn almaly bolaýsaň, onda ony aýap geýerdiň!" diýip, **hüňürdäp**, **öňüme** salyp alyp gaýdanymda, men seni ýoldaşlaryň arasynda kemsidipdim. Bir pikir et, oglum, bu zatlar atanyň ogla **diyjek** sözlerimidir?!

Ýadyňdamy, bir gezek sen kitaphana girdiň, ol ýerde men **gazýet** okap otyrdym, sen çekinýärdiň, ýygrylýardyň. Men okap oturan **gazýedimiň** üstaşyry gözümi alardyp seretmek bilen **maňa** päsgel **berenligiňi aňdyrdym**, sen ýaýdanyň, iç işikde saklandyň. Menem: "**saňa** näme gerek?" diýip, azmly soradym.

Sen hiç**zat** diýmediň-de, **maňa** tarap topulyp, boýnumdan gujakladyň-da, ogşadyň. Seniň **eljagazlaryň** hudaýyň **yüreğiňe** guýan mähri bilen, hat-da meniň **saňa** ýowuz daramagym zerarly-da öçmedik mähir bilen boýnuma oraşypdy. Soňra, **aýajyklaryňy** basgançaklara basyp , ýokary çykyp gitdiň.

Hawa, oglum, ana, şondan **soň**, elimdäki **gazýet** syrylyp ýere gaçdy-da, meniň kalbymy eýmenç **yürekgyşdyryjy** gorky eýeledi. Ýaramaz gylyk meni nä günlere salypdyr?! Kiçijik oglanlygyň üçin meniň **saňa** bar eden sowgadym - gaharlanmak, igenmek, **daşyňy galdamak** boldy. Men seni gowy göremokdym diýip bilmen, gep başga zatda, men çagadan has köp zada garaşypdyryn, SENI HEM ÖZÜM ÝALY ETJEK BOLUPDYRYN.

Seniň **hüý-häsiýetiňde** weli ajapdan-ajap zatlar, ýürekdeşlik gaty köp. Seniň kiçijik **yüregiň** baýyrlaryň **aňyrsyndan** dogup gelýän şapak ýaly, uly hem tämiz. Ýatmaga **gitmeziň öň** ýany meni gujaklap hem ogşamak üçin **topulaňda** bu zatlara gowy **göz** ýetirdim. Men **garaňkyda** utançly halda seniň krowadyň ýanyňa gelip, dyzyna çökdüm! Bu gün başga hiç zadyň **ähmiyeti** ýok oglum.

Elbet-de, bu günäni ýuwan kişi bolmak. Oýanan wagtyň **saňa** bu zatlary gürrüň bersem, **düşünmejegiňi** **bilyän**. Ýöne men ertirden başlap hakyky ata bolaryn! Men indi seniň agzybir boljak, sen ejir çekseň seniň bilen çekerin, begenen **yeriňde**-de begenerin. Nähili gaharym gelse-de, indi dilimi dişlärin. Men hemişe dogra sanan ýaly: "ol entek çaga, kiçijik oglan ahryr" diýen sözleri gaýtalaryn.

Dogrysy, seni öz **aňymda** uly adam hökmünde görüpdirin. Ýöne, häzir krowadyň süýji ukuda ýatyrkaň görenimde, seniň entek **çagadygyňa** düşündim. Sen dek düýnem ejeň elinde, **başyňy onuň** egnine **ýaplapjyk durduň** ahryr. MEN SENDEN JUDA KÖP ZADY, UÇURSYZ KÖP ZADY TALAP EDIPDIRIN."

Bagtly bol dost !

Bir mahallar şeýle ýakyn jana jan dostlar bolupdyr. Olaryn biri garyp birem baý bolupdyr. Bir gün baý söýgüli bilen kafe gidipdir bir oglan söýgülisine lak **atýa düşünşizlik** sebäpli ony **öldüryar**. **Polisýa** üşşüp başlaýar. Baý garyp dostuna jaň edip ýagdaýy düşündirýär. Garyp “garas barýan” diýip **trupkany** goýýar we barýar. Hemme zady oz boýnuna alýar. Ol oglany 26 ýyl azatlykdan mahrum edilýär. Wagt geçýär, garyp türmeden gaçyp **gaýtyar** we baý **dostunyňka** baryp gapyny **kakyýar**. Baý dosty gapyny açyp “bar git seni gözüm görmesin” diýip kowup goýberýär. Garyp dosty näme bolanyňa düşünmän duralga baryp kellesini tutup otyrka bir **garryja** ýaşuly bir sumka galdyryp gidýär. Garyp sumkany açsa içinde gaty köp pul bar eken. Garyp muňa öý alynýar, maşyn alynýar garaz hemme zat edinýär. Bir gün oz göwün halan gyzyny tapýar we söýüşýär. Bir gün öýüne bir aýal gelip “meni öýüňe hyzmatkar edip al men sen öýünde mugt işlejek” diýýär. Muňarazy bolýar. Öz söýgülisine öýlenmegi toý etmäge **razylaşýalar**. Bu toýy uludan tutýar. Toýa öz baý dostunam çagyýar. Her kim toýy gutlaýar. Tans edilýär. Toý gutlamak gezegi baý dostuna gelýär. Baý dosty “dost **bilýäňmi** biz nähili dostduk, **bilýäňmi** men adam öldürdim **bilýäňmi** sen meň üçin 26 ýyl türmä gitdiň, **bilýäňmi** sen bize geleňde men seni kowdum sebäbi öýde **polisýa** işgärleri bardy. Olar seni gözläp ýördiler, **bilýäňmi** sen duralgada durkaň bir ýaşuly saňa pul goýup gitdi ol meň **kakamdy**, **bilýäňmi** sen öýüňe bir aýal **hyzmatkariň** bolaýyn diýip bardy. Ol meň ejemdi, **bilýäňmi** sen öýlenip oturan gyzyň meň gyz jigim men saňa iň ýakynlarymy berdim. Dost bagtly bol”

Baý we ogry

Üç sany adam ogurlyk etmegi **ýüreklerne** düwüpdirlir we maslahat edip **ogurluga** pata alyp **soň** başlamaly diýen karara gelipdirler. Pata almak üçin **mollaň** ýanyňa baryp ýagdaýy düşündiripdirler. Molla bulary kowupdyr. **Ýaňkylaň** 1-jisi şo wagt bu işden yüz dönderipdir. **Son** 2 bolup galypdyrlar. Olar ýene köp molla baryp kowlup gaýdypdyrlar. Şeýdip

2-jisem bu işden yüz dönderipdir. Ýeke galan adam bolsa **eýdip** beýdip bir molla tapypdyr we ol mollany pata bermägerazy edipdir. Ýöne molla **yaňky** adama 4 şertiniň **bardygny** aýdypdyr. Olrazy aýt şertiňi molla aga diýipdir. Molla: 1-nji şertim öz **obaň** zadyny **ogurlamagyn**. 2-nji şertim garybyň zadyny **ogurlamagyn**. 3-nji şertim ogurlanyňda nebisjeňlik edip gowy zada **ýapyşmagyn**. 4-nji şertim ýalan **sözlemegin**, diňe dogruçyl **bolgun** diýipdir. Ogry şertlererazy bolup molla bilen hoşlaşyp işine başlapdyr we bir **baýyn** öýüni dörmegi göz öňüne tutupdyr. **Baýyn** işe c çykaryny **garagullap** duran ogry **baý** gideninden **soň** öýe girýär we içi humdan doly duran 3 küýzä gözi düşýär. Küýzeler biri birinden tapawutly eken. 1-njisi has uly 2-njisi ortaça 3-njisi has kiçi eken. Haýsyny **aljagny** bilmän hälki **mollaň** aýdanyny 1 pikrinde gel **şuň** **ulysynam** **kiçisinem** alman **oratanjysyny** alayyn diýip küýzä tarap **yöräp** ugraýar welin metjitden azan sesi **eşdilip** ugraýar ogry hereketini togtadyp azan sesi gutarýança Allany ýatlap duraýyn diýip gymyldaman durýar. Azan sesi gutaran badyna gapydan yzyna baý girýär we ogrudan sen kim diýip soraýar welin **mollaň** wesýetini **yatlap** ýalan sözlemäýin diýip men ogry diýip jogap berýär. Näme **işleýäň** meň öýümde diýip baý haýbat atyp ugraýar. Ogry baýy **garagullandygny** we şo humdan doly küýzäniň birini ogurlajak **bolandygny** ýöne şol wagt azan sesi **eşdilende** Allany ýatlap gymyldaman durandygyny we azan sesi sowlandan soň ogurlamagy karar **edinendigni** baýa **birin-birin** düşündiripdir. **Bay** bu ogra haýran galyp şeýle diýipdir. Inim ogry şo küýzäň in ulysynda 3 ýylyň zekady ortanjyda 2 ýylyň zekady iň kiçide bolsa bir ýylyň zekady bardyr. Şolary bermäge bir garyp halal adam tapman üşürüp **oturyn** ýöne sen azan sesini **eşdeňde** Allany ýatlap duran bolsaň bu küýzelere mynasypsyň diýip humlaryň baryny ogra berip indiden beýläk halal **işlejekdigne** soz berdirip ugradypdyr.

SOWALHON

Içerde oturanlar onuň nähili girenini duýmady. Ýok, ýok! Ol girmedi. Ol iç işikde birden peýda boldy.

— Geleweri, Ata sowalçy — diýip, öý eýesi gelene ýüzlendi. Biz onuň bilen gaýybana tanyşdyk: “Biziň obamyzda Ata sowalçy diýen bir täsin adam bar. Lakamyna gaty mynasyp. Keseden bir del adam geläydigi ony eýerläp münýär-de, öliň soragyny öňünde goýýar. Oba arasynda-ha onuň gepine hä berýänem ýok indi” diýip, öý eýesi bize öten agşam gürrüň beripdi. Ine, şu gelen şoldy. Sowalçy dik durka-da, düşek üstüne geçip oturanda-da, ýitigini tapan ýaly, iki gözünü bizden aýyrmady, sebäbi ýoldaşym ikimizden başga şu taýda del adam ýokdy.

-Nireden geldiňiz? — Onuň bu sowaly diňe myhmanlara degişlidi. Salam-helik ýok, onuň içerik girip, agzyndan çykaran sözleri şu sowal boldy. Meniň ýoldaşym Çakan öý eýesiniň söz bilen Sowalçyny dala magyna purýa bermän, “SSSR-den” diýdi-de, ýuwaşlyk bilen öý eýesine üm etdi. Gep başyny agyrtmaly bolanda, Çakanam-a bäri-bärilerde aýak çekýänlerden däl. Hany göreli bakaly, haýsysynyň towy güýçlükä. Sowalçy beýle jogaba garaşmadyk bolarly, bir salym üşerilip oturdy-da, ýene özüne geldi:

— O nähili SSSR-den?!

— Nähilisi bormy, oylan! SSSR-den bolsaň SSSR-den diýmeli bor-da. Dagy näme, Yssambyldandyr öýdärmisiňiz?!

Atanyň belli-külli lapy keç boldy. Iki gözünü bizden aýyrman, bir salym ýene dymdy. Meniň gülkim tutýardy, emma zordan saklanýardym. Beýlekileriňem böwrekleriniň bökmäge taýýardygyny olaryň ýüzünden aňmak kyn däl. Sowalçynyň sowaly tukenäýdi diýip otursam, asyl çakym ýalan bolup çykdy. Ol dymyp, täzededen hüjüme geçmäge taýýarlyk görýän eken.

-Siz şäherli bolarly. Diýmek, köp bilýänsiňiz. Öten agşam bir düş görtdüm welin, ýorup bilermisiňiz?

-Beter ederis. Men şol ugurdan uly specialist. Hany, aýt bakaly. Pygamberler ýorgudy bolsun. Göreniňiz bir seriýalymy ýa iki seriýaly?

-Pylança seriýaly diýer ýaly duýş kinomy neme?

-Häzirki zamanyň düşi hökman seriýa-seriýa bolmaly. Meniň özüm-ä üç-dört seriýalysynam görýän. Hawa, aýdyberiň...

-Aýtsam, düşümde men it münükdirin... Düşünde adam at münse, ýorgudy oňat. Sygyr münse, ýamana ýorulýar. Emma it münseň...

— Oňat saýgardyňyzmy beri, it däl bolaýmasyn?

— Tüýs it. Başga zat däl. Men onuň bilen gepleşdimem...

— Be, it dilindemi?

— Ýok, adam dilinde.

— Adam dillerinden haýsysynda?

— Diliňem bir haýsysy-beýlekisi bormy?

— Bolman näme? Biziň obamyzyň itler-ä diňe latynça gürlüşýär.

— Aý, ýok. Biz-ä ene dilde gürlüşdik.

— Kimiň ene dilinde?

— Meniň ene dilimde, türkmen dilinde, how! Itiň ene dili bolmaz ahryr.

— Indi düşnükli. Hä, näme gürrüň etdiňiz onsoň?

— Gepleşýänim-ä bilýän welin, näme gürrüň edenimiz ýadymda däl.

— Siz esasy zady unudypsyňyz, ýormak kyn düşse gerek. Itiň näme diýenini bir bloknota belleseňiz bolmadymy?

— Itiň üstünde-de bir bloknot bormy?

— Galamsyz, bloknotsyzam, heý, ite münlermi?

— Wah, nädip münendigimi bilemok diýip aýdýan ahryryn.

— Ýeri, bolýa-da. Haýsy tarapyndan mündüňiz?

— Itiňem bir haýsy tarapy bormy. It itdir-dä.

— Özi mün diýdimi ýa özüňiz inisiatiwa görkezdiňizmi?

— Bilemok. Diňe üstündedigimi bilýän.

— Gezekleşdiňizmi?

— O nähili gezekleşmek?!

— Soň o-da mündümi diýjek bolýan.

— Ýok-laýt! Siziň soraýan zadyňyz nätüýsli! Item bir adama münermi?!

— Darykmaweriň. Sizi öz arkasyňa hopba etmäge aklyly çatan it gezekleşmelidigine hem düşüner. Aý bolýa-da. O ganjykmydy ýa köpekmi?

— Men näme, ony barlap gördüm. Haýsy bolanda näme!

— Ätiýaçdan barlaýmaly ekeniňiz-dä. Şonuň urkaçdygyny ýa erkekdigini anyklamadyk bolsaňyz, düşüňiz ýordurmasa gerek. Siz şo duýşi ýamaşgan görüp bilermisiňizmi?

— Aýdýanyňyz nämäýt siziň?!

— Darykmaweriň. Düşü dolý ýormak üçin, jikme-jik detallar gerek. Siz bolsa esasy zatlara üns bermänsiňiz. Siziň düşüňiz alasarmyk kategoriýaly düşlere degişli. Umumy kada görä, şu zeýilli düşleri ýamaşgan görmek maslahat berilýär. Siz indi...

Çakan sözünü soňlamanka, Ata sowalçynyň nädip öýden çykyp gidenini hiç haýsymyzam duýmandyrys...

100 gül

Bir sany aşyk magşuklar bar eken. Ikinji jahan urşy başlanýar we ýigidi watan goragyna çagyýarlar. Ýigit gyza:

-Eger men sana uruşdan 100 sany **roza** gül ugratsam maňa garas, eger 99 sany gül ugratsam maňa garaşma diýdigimdir - diýýär.

Gyz hem munuň bilen razylaşýar. Bir ýyldan soňra gyza ýigitden hat we **guller** gelipdir. Gyz **howlygyp** gülleri sanamaga başlapdyr. Sanap görse güller 99 sany çykýar. Ýene-de sanaýar 99 çykýar. Gyz içi-içine sygman aglaýar. Haty bolsa okamaga ýüregi etmän şkafyna salyp goýýar. Iki hepdeden soňra bolsa kakasynyň dostuna durmuşa çykmaga razy bolýar. Toý günü ýigit uruşdan gaýdyp gelýär we gyza ----Näme **uçin** maňa garaşmadyň diýse gyz aglap şeýle jogap berýär.

-Güller 99 sany eken.

Ýigit:

-Aýtsana haty okadyňmy? Gyz:

-Ýok, okamaga ýüregim etmedi.

Ýigit:

-Bagtly bol ezizim, ýöne haty okap ör - diýýär.

Gyz **oýüne** baryp haty açyp okap görse onda şeýle sözler bardy:

"100-nji gülüm sensiň"

Wepalylyk

Bir **garryja** aýaldan **sorapdyrlar** -nädip size adamyňyz bilen 60 ýyl

är-aýal bolup maşgalada ýaşamak başartdy?

-Bu soraga **garryja** aýal şeýle jogap berýär :

-**Düşinýäňizmi**, biz şeýleräk döwürde dogulduk we ulaldyk , haçanda bir zat döwülse ony bejerilýän , alynyp köçä zyňylmaýan!

Patyşanyň gyzy

Gadym bir zamanda beýik bir patyşanyň owadan bir gyzy bar eken. Gyzyň durmuşa çykmaly wagty gelipdir ýöne hiç kimi halamandyr. Patyşalaryň, wezirleriň, täjirleriň ogullary hat-da kim bolsa-da olardan ýüz öwüripdir. Bu döwletde bir görmegeý ýöne garyp bir oglan hem öýlenmek isläpdir ýöne oňa hem ýüz bermändir.

Bu oglan soň başka bir ölkä gidip işläpdir, gaty baý bolupdyr. Watanyňa bir näçe ýyldan soň gelipdir we özünden ýüz **döndüren** gyzyň ýanyna gidipdir. Gapyny kakypdyr, gapyny betnyşan bir adam açypdyr. Adam **gidensoň** ýene gapyny kakypdyr, bu gezek gyz gapyny açypdyr, oňa näme üçin bu betnyşan biri bilen öýlenendigini sorapdyr. Gyz muny **düşindirmek** üçin oglany öýüň arka tarapyndaky owadan gül bakjasyňa äkidipdir.

-Soragyň jogabyny özüň bilersiň. Indi şu gül bakjasyndan iň owadan güli maňa ýolup getirmelisiň, ýöne bir şert bilen – bakjada gidip barýarkaň yzyňa hiç hili ädim ätmeli dälsiň

Bolýar diýipdir oglan başlapdyr ýöremäge. Oglan ýany bir iň owadan güli tapdym diýende başka bir gül görýär we oňa el uzatjak bolup durka başka birini görýär, ony ýoljak bolup durka başga owadan bir gül...

Soň bir seretse bakjanyň soňuna gelipdir, yza ädim **ätmesi** gadagan! Bakjanyň soňunda bolsa boýny бүкүк betnyşan bir gül.

-Ynha! diýipdir gyz. **Düşindiňmi** indi näme **üçün** bu adamy saýlandygymy?

Nämañe gerek?

Diñe hakykaty ýazasym geldi,
Başyñda ýaglyk bar al elwan gülli,
Ýöne bir häsýetiň ýüregmi dildi,
Diýme beýle goşgyň nämäme gerek.

Ynha taryp etsem saçlaryň waspyn,
Näme saçlaryñda barmydy kastyň,
Olary kesipsiň soňam boýapsyň,
Aýtsana bu zatlar nämäme gerek?

Mañlaýña düşüpdür bir topar joýa,
Ne günlere düşdün kârdeşim Maýa?!
Wah gaşlañ ütülip bolupdur zaýa,
Aýtsana bu zatlar nämäme gerek?

Gabaklañ hakdada kän ýazsam bolar,
Her gün dürli reñke boýalýar olar,
Bu gün gyzyl ertir gök soň ýaşyl goňur,
Aýtsana bu zatlar nämäme gerek?

Kirpikleñ waspynam geçeyin ýazyp,
Her gün sürme çalýaň öňküni pozup,
Aý garaz barýarsyň şeýtandan ozup,
Aýtsana bu zatlar nämäme gerek?

Keşbiñe sözüň ýok örän gelşikli,
Her gün işe gelyaň dürli eşikli,
Arman gulaklaryň iki deşikli,
Aýtsana bu zatlar nämäme gerek?

Kim senden gaçyp ýör kim saña aşyk,
Gör nämeleri etdirýär ýaşlyk,
Aý borda aýagňy basmasaň gysyk,
Düşünmeseň goşgym nämäme gerek?

Men sizde birgiden ýat adam gördüm

Söýgini ezizläp, setire salyp,
Men saña goşgudan çemen bagladym.
Gözlerñi ýaglygyň ujuna çalyp,
Öten agşam sen nämüçin agladyň?

Çekdiň ýekelikde nämäniň derdin?
Aýry derdiň bolmaz, bile çekeli!
Men sizde birgiden ýat adam gördüm,
Şolar näme iş bilen gelen ekeni?

Olar size girip-çykýandyr belki,
Seň girip-çykyşyň azaltmak üçin.
Edip söýgimizi ryswa-gülki,
Gara saçymyzy agartmak üçin.

Sen aýtsaň-aýtmasaň, bir zat aňladym:
Öten agşam sen nämüçin agladyň?!

Kyn günümde gelmediň

Göýä aýsyz gije azaşan ogry
Terk eden ýyllarma - dolandym yza.
Garaşanym dogry, garanym dogry
Öýkesi näzinden agdygrak gyza.

Gujagma buz bolup gireniň üçin,
Ojagña ot bolup, göz ýumup girdim.
Göz ýetirmek aňsat ylalaşmak kyn,
Men bolsa gussadan bireýýäm irdim.

Ýyllar möhrün mañlaýyma ýelmedi,
Kör düýämi başga köprü ideýin.
Gyz gününde, kyn günümde gelmediň,
Dul gününde, gül günümde nädeýin.

Iki körün ýoly düşmezmiş sowa,
Süýtde agzy bişen üflärmiş suwa.

Gurjakmy sen? (Söýgi)

Kirpikleriň yrgyldap dur,
A gyz „**Barby**“ gurjakmy sen?
Ýüzüňde ýok ýekeje nur,
Lak atylsaň urjakmy sen?

Özüň ykjam elleriň ak,
Gül göwräňde kem ýeriň ýok,
Buýra saçyň **goýýaň** dolap,
Ýa **ösensoň** örjekmi sen?

Gulakhalkaň ýalpyldaýar,
Ala **gözleň** balkyldaýar,
Göwnüň **nirde pelpelleýar**,
Bize jogap berjekmi sen?

Çala çekip **köýnejigňi**,
Söýdürýäňle söýmejegi,
Diýdirdiň gyz **diýmejegmi**,
Ýa ýürege girjekmi sen?

Akja dişiň bezeg ýüze,
Sen ýakymly her bir göze,
Çyny ýazmak adat bize,
Goşgymy geň görjekmi sen?

Sözi söze men sepleýän,
Sen owlak deý **bökjekleýäň**,
Nehä dymýaň ne gepleýäň,
Mydam şeýdip ýörjekmi sen?

Gyz çykypsyň ýetişipsiň,
Çagalykdan **ötüşüpsiň**,
Durmuş bilen **öpüşüpsiň**,
Bagt öýüne barjakmy sen?

Kaka bolmak kynlaşýar

Bilemok, duýýarmy, ýokmy ogullar,
Ýöne welin çay başynda käteler
Bizden, sizden, gözden-dilden gizligin
Assyrynja derdinişýär kakalar.

Olar derdinişýär ogullar hakda,
"Galarmyka?" diýip **bigeleňligi**.
Kimi üýşendiryär oglunyň agşam
Bir **ýerik** ir gidip, giç gelenligi.

Olar derdinişýär ogullar hakda,
Derdinmek däl, oda düşýär kábiri.
"Çüýşesine alaç edip bilemok",
"Wah, okuwdan kowupdyrlar Kadyry".

Birmahallar ogul bolmak kyn eken,
Ýyllar geçip, üýtgäp barýar kadalar.
Indi kaka bolmak kynlaşyp barýar,
Gaýrat ediň, gaýrat ediň, kakalar!

Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Bir wagtlar **asmandanam** beýikdiň
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa
Her ýetene ýetdirmeýän keyikdiň
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Çopanlara teşne çölde küýseden
Indi çöller üýşüp ýatyr posadan
Gerek bolsa çykjagam sen **kisedn**
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Bir däl iki däl sen **onnlap** tapyljak
Köçelerde, bazarlarda satyljak
Biri diýdi basym banka gapyljak
Näme beýle pese **gaçdynla** posa

Gyz-ýigit däl ogşasyp ýör erkegem
Bu gün saňa el uzatýar tentegem
Ýogsa **mazaň** egsilenok entegem
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Seň **uçin** geçipdi ençe gys güýzüm
Sen **uçin** köp ýerde epildi dyzym
Ilkimji sowgady bolupdyň gyzyň
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Gawundan garpyzdan süýjidi **şiraň**
Indi sen **tapylýaň** içinden **şoraň**
Şol oňki posa sen **kemmişin** niräň
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Iki sany serhoş durdy **gagşasyp**
Gujaklaşdy bir-birini ogşasyp
Assa assa **nurbatlaryn** gowşasyp
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Dodaklar dodakda mäkäm işleşip
Ýigit bile bir gyz durdy dişleşip
Indi seniň **alynşyňam** üýtgeşik
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Aşyk magşuk gizlin ýerde tapysýar
Hal ahwal soraşman saňa ýapyşýar
Bu keseliňiz şahyrada ýokuşýar
Näme beýle pese **gaçdyňla** posa

Adamyň ýüzünde bolmaly perde
Şol perde ýyrtylsa galarys derde
Saklalyň posany iň pynhan ýerde
Ýogsam öz **mazasyn** ýitirer posa

Köwşüm

Ilki başda agzyň **ykjamja** dardy
Sözlesene köwşüm saňa näm boldy
Depaňde demirden **äýnejik** bardy
Sözlesene köwşüm saňa näm boldy

Bir aý geýdim üç aý ussada ýatdyň
Padožyň çalyşdym soň jaýryk atdyň
Gysan bolduň, meni agsap ýöretdiň
Sözlesene köwşüm saňa näm boldy

Tomus düşdi welin burnuň galdyrdyň
Yzyň çöken boldy üstden güldürdiň
Her taýyna on baş ýama saldyrdyň
Sözlesene köwşüm saňa näm boldy

Eýäň meni **koža** diýip allady
Yüz elli diýdide ýaman pallady
Alamda garady **swetnoý** boldy
Sözlesene köwşüm saňa näm boldy

Ýaz bolup gitgin!

Heniz ösüp durka ömür daragtyň,
Bir gün sawçy gelip açylar bagtyň,
Şeýdip toý **kürtesin** atynan wagtyň,
Assa ýuwaş ýöräp uz bolup **gitgin!**

Ornaşyp törüňe daňansoň öýme,
Hasratlaň içinde örtenip köýme,
Mähriban ýaryňy ýalandan söýme,
Çyn söýgüň içinde köz bolup **gitgin!**

Namysyň päk bolsun getirme ysnat,
Abyraý tapdyrmaz ol örän gyt zat,
Imandan daş düşme nebsiňi gyssap,
Baýlygy terk edip az bolup **gitgin!**

Gürläniň sözläniň ýalan bolmasyn,
Päliň hem niýetiň ýaman bolmasyn,
Allajan arzuwlaň solan bolmasyn,
Göwünleň küýsegi saz bolup **gitgin!**

Hak berip bagtyňy bagtyýar bolsaň,
Şondan zyýat **munda** näme bar onsoň,
Durmuş kemçiligem düzeler soň,soň,
Ýürekleň töründe ýaz bolup **gitgin**

Düşündim

... Habar geldi - basym **toýuň** tutuljak,
Shonda umyt **galmandygna düşündim.**
Söýgä kepen - **saňa** kürte atyljak,
Maňa bagtyň **gülmändigne düşündim.**

Çyg ýaýrady gamdan dolan gözüme,
Nälet etdim, **soňam** aldym yzyna,
(Wah, dözemok! Sen arzylan gyzym-a!)
Täleýmiň oň **bolmandygna düşündim.**

Ýatdym. Turdum. Ýazdym. Ýandym ot bolup,
Sözler dile geldi perýat-dat bolup,
Senli bagtdan **galyberdim** ät bolup,
Munuň baky **armandygna düşündim.**

Kalpda söýgim. Ýogsa, gahar dilimde,
Sandyraýar ýüregim-de, elim-de!
Ine-de, toý çaklygyň elimde...
Ah, zarymyň **barmandygna düşündim.**

Agdar-düňder boldy **sho** wagt giň dünýäm,
Durmushym buz. Ýöne ýüregim ýanýar.
Dashdan diýdim: " Nädip **söýgiňi gömýäň??!** "
Sözümiň ýer **almandygna düşündim.**

Indi ömrüm ýat edermi bahary?
Ýadadym tümlükden küýsöp säheri,
Sen täleýmiň bagtdan gurlan **shäheri,**
Derdime seň **dermandygna düşündim.**

Söýgimizi dowam etjek dowamat,
Senem sag gez! **Ýasha** gurgun-salamat!
Meger, **shu** söz aýralyga alamat...
Hakdan bolan **permandygna düşündim**

Düýş

Bu çyndanam senmi gözme görüňän,
Behişdiňi taşlap ýerde näme bar?
Gorkuzma ozalam aladam ýetik,
Seredä gözlemde dürden däne bar.

Beýle ýiti bakma saçlaryň ýaýyp,
Seniň bu **oýnuňy** götermez beýnim.
Gözlerimi ýumup açýancam ýene,
Meni gynamada gitsene **Leýlim**.

Gözlerimi ýumdum açdym inede,
Eý-how **gitmänsiňle** merhum melegim.
Häzir gözleriňe bakyp bilemok,
Ozal şol gözlerdi ähli dilegim.

Biz bile kän zady arzuw edipdik,
Wysal bolman galdy olaryň käsi.
Perzende garaşyp namyrat **ötdüň**,
Öýde bark urmady bäbegiň ysy.

Size merhumlara rugsatmy bar zat,
Dirileň içine **gelýäňiz** nädip?!
Meni durkum bilen jady ladyňmy?
Aýaklam **doňdula** bilemok ädip.

Düýşümmi, huşummy häzir bilemok,
Bir mahal boş galan törde näme bar?
Eliňde **garaja** galpakly bäbek,
Gözleriňde bolsa dürden däne bar.

Siňek

Bir „görüň" hakynda ýazjakdym goşgy,
Galalam depderem taýyn önümde.
Ähli **pikirlemi** dagatdy bir ýan,
Bir garagol siňek gonup elimde.

Kowýan ellerimi galgadyp her ýan,
Ol bolsa **uçýada önümde gonýa**.
Indi bir arkaýyn ýazaýyn diýsem,
Ol ýene **gelýäde** elimde **gonýa**.

Bir öýüň içinde bir siňek bir men,
Düşünşüp bilmedik **ikiçak** galyp.
Ony öldürmäge elim baranok,
A gaharym **barýa** beýnimi ýaryp.

Ol bolsa **ganatyn** galgadyp çala,
Ýüzüni **sypaýa** ýüzüme garap.
Men oňa hiç zadam edemok welin,
Ol maňa uzak gün geçdi yrsarap.

Kä depämde gonup käte ýüzümde,
Ýüregme düşäýdi diýäýin diýsem.
Hool gyra geçirip süýjüjik goýdum,
Oňa-da gonanok güýmäýin diýsem.

Indem gözlerini mölerdip maňa,
Dilinem çykarýa görsene muny.
Üstümden gülüp dur kiçijek jandar,
Häzir onuň **hökmi meňkiden** uly.

Garaz görüp hakda goşgy ýazdyрман,
Ol özi hakynda ýazdyrды eser.
Ýa görüp diýýänim **şul siňekmikän?**
Ýada ol tersine maňa derdeser.

Şaýat men!

Gaýratyňy görkezseň
Daglar ýaly beýik sen.
Ýöne ejizlän wagtyň
Misli çaga keýik sen.
Göze başa düşeňok,
Ýuka gysga geýip sen,
Käte ýersiz ýerede,
Öz etiňi iýip sen,
Aýy ýaşlar gözünden,
Akdyranňa şaýat men.

Toprak ýaly agras sen
Baran wagtyň ýanyňa.
Ýöne ýelek ýaljagam
Agramyň yok janyňa,
Mähriň siňip ornaşdy
Damardaky ganyma,
Goşduň meni gijiräk
Aşyklaryň sanyna,
Göz aýyrmam ýzyňdan,
Bakdyranňa şaýat men.

Tebigat deý täsin sen,
Dürli dürli görküş bar,
Bisyrat sen kimlere,
Kime ajap durküş bar,
Baýdak ýaly belentde
Namys atly örküş bar,
Teniňde el yzy yok
Elletmäge erkiň bar,
Sap göwräňe sakçy deý
Berk duranňa şaýat men.

Duýgularymy oýarýar
Adaty däl kamatyň,
Ynan seni gabanýan
Ýola cykan halatyň,

Goý bolmasa bolmasyn
Ýadygärlik suratyň,
Gözlerimde barybir
Doňup galdy syratyň,
Waspa özüň yrdyrmam,
Dok duranňa şaýat men.

Asman ýaly giň özüň
Deňiz ýaly hyjuwly,
Umydym saňa baglap
Ýaşayaryň arzuwly,
Seň baryňda mydama
Bolar ýüregim suwly,
Meýliň bolsa geliber
Açyk saňa giň howly,
Maňa söýgi keselin
Ýokduranňa şaýat men.

Pamyk ýaly ýumşak sen
Säher ýaly arassa,
Näzik gül bedeniňi
Ýasady haýsy ussa?
Ýer begenýär üstünden
Ýöräp geleňde assa,
Durmuşumy bezediň
Oalkydan ýüz esse,
Köp ýollary sökemsöň
Tapdyranňa şaýat men.

Bägül ýaly owadan
Ýyldyz ýaly ýagty sen,
Razy gelip törüme
Gursaň tylla tagty sen,
Nyrhyň kesde talap et,
Şahyryňdan nagty sen,
Ýada başgarak ýerden
Gözleýäňmi bagty sen?
Oýun çynly sözlermi
Kakdyranma şaýat sen.

Gelin boljak gyz

Ähli zatdan ilki bolsa edepli,
Türkmen ojagyna gelin boljak gyz.
Hemem **bolawersin** peýdaly nepli,
Türkmen ojagyna gelin boljak gyz.

Agzyna geleniň diýmeýän bolsa,
Ýupka kofta jinsi geýmeýän bolsa,
Ýaryndan başgany söýmeýän bolsa,
Türkmen ojagyna gelin boljak gyz.

Öýkesi kinesi gitmese käne,
Azajyk näzini cekeňde näme?
Garaýşy **çuň** bolsa sözi dürdäne,
Türkmen ojagyna gelin boljak gyz.

Arzylý ýaşmagy ýerinde bolsa,
Gep **gürrüňe** gitmän serinde bolsa,
Hyzmaty ýürekden derinde bolsa,
Türkmen ojagyna gelin boljak gyz.

Rysgy çogdam bolup **boýlasa** öýi,
Kalby **kir kimirsiz** päk bolsa küýi,
Getirse törüne kän bäbek toýy,
Türkmen ojagyna gelin boljak gyz.

Gora

Tekepbirden,ogrulykda ýetenden,
Hak ýerine galat **sözün** atandan,
Gara nebse **din-imanyn** satandan,
Enesin-atsyn aldandan gora.

Bir ýaman hatyndan,zäher dilinden,
Otdan-suwdan,ýany haram pulludan,
Köpdilliden hem-de dili **şumludan**,
Pukarany aldap gülenden gora.

Garrylyk,garyplyk,ölüm-**üçüsi**,
Bilmen haýsy uly,haýsy kiçisi,
Hakyn ýazgydynyň bolmaz gaçysy,
Ozaly şum täleý bolandan gora.

Baky gelen ýaly döwran sürmäge,
Ynsana meňzeýär daşdan **gormage**,
Dillerim aýlanmaz habar bermäge,
Öz **namysyn** özi satandan gora.

Hergiz utanç bolmaz zandy gedemde,
Aglamak ýadymda oýnap-gülemde,
Mämmetgurban,herne,ýada salamda,
Gybatdan,töhmetden,ýalandan gora.

Gelnime!

Tänip gaçdyň girdabyna kalbymyň,
Şol ýere hem batdyň **dikenek** ýaly.
Duýgylarmy **güýçlendirji** gözbaş sen,
Yşkym seň **ugruňda** kökenek ýaly.

Ýeňil gopýan ýörämde hem ädemde,
Ugruna bolup dur **işlem** nädemde,
Jadylanýan **lebleriňden** dadamda,
Kamatyň bar läläm hüýr melek ýaly.

Humar eýle ýetginjek deý göçeýin,
Zäher berme galan zatdan içeýin.
Dürli oýun bilen **göwnüň** açayyn,
Hoja, Tikgi, Potdyş, Emelek ýaly.

Bagtsyzlykdan doly ara üzeýin,
Bagtym seni ykbalyma ýazaýyn.
Ömrüm boýy seň **daşyňda** gezeýin,
Güle gonjak bolýan kebelek ýaly.

Gorkýan

Ýagyşy söýýän **diýýäň**,
ýagyş ýaganda saýawanyňy **açýaň**...
Güni söýýän **diýýäň**,
gün çykanda kölegä **bukulýaň**...
Şemaly söýýän **diýýäň**,
şemal bolanda aýnalaryňy **ýapýaň**...
Ine şonuň üçinem gorkýan;
Maňa-da "Seni söýýän" **diýýäň**...

Sen şeýle mähriban

Sen şeýle mähriban, sen şeýle eziz
Päk ýüregiň ak gardan hem arassa
Bu dünýä mundanam owadan bordy
Hudaý ähli gyzy sen dek ýaratsa

Gözleriň gülüp dur ýüzüň nurana
Owazyň mylaýym sözüň dürdäne
Ýerliksiz söz eşitmedim men senden
Sen şeýle paýhasly misli bir dana

Wagt geler bir gün bagtyň açylar
Toýuňda şatlanyp guş dek uçarsyň
Göterler badalar, şerap içiler
Şonda bir ýigidiň **bagtyn** açarsyň

Guwanaryň men hem tutýan toýuňa
Begenjimden gözlerimde ýaş aýlap
Bagty **çüwen** şol ýigide diýerin
“Inim gelinligi bilipsiň saýlap”

Toý gününde toý **saçagnyň** başynda
Ýürekdäki arzuwlarym aýdaryň
Arakdan **sämedip** bu çal kelläni
Şatlanyp tans edip öýe gaýdaryň

Ýaşa!

Men aýdym bolamda sazým bolup gel,
Köl bolup uzasam gazým bolup gel,
Gyş bolup sowamda ýazým bolup gel,
Tä durmuş **guryňçaň** gyz bolup **yaşa!**
Hemmaniň kalbynda uz bolup **yaşa!**

Erbet bolan wagtym oňat bolup gel,
Men nätanyş bolsam belet bolup gel,
Kelläm işlemese sowat bolup gel,
Öte känem bilme türkana **yaşa!**
Kişä bagly bolma erkana **yaşa!**

Men seçilip ýatsam seýrek bolup gel,
Men dymyp **yaşasam** saýrak bolup gel,
Goşgymyň **gowsuna** baýrak bolup gel,
Şygrymyn içinde köşk gurup **yaşa!**
Bagtyň ojagynda ýşk gurup **yaşa!**

Aşa artyk bolsam az bolup gel sen,
Eräp gitjek bolsam buz bolup gel sen,
Eger ýuwan bolsam duz bolup gel sen,
Diýsinler akyly, goýalyp **yaşa!**
Sadalyk ýurdunda boý alyp **yaşa!**

Käte ýeňles bolsam agyr bolup gel,
Tende ýürek bolsam bagyr bolup gel,
Ýolumdan azaşsam ugur bolup gel,
Dosta ak ýollary görkezip **yaşa!**
Duşmany özüňden ürküzip **yaşa!**

Gün bolup dogamda Aý bolup bil sen,
Ýalňyzkam bir pursat taý bolup bil sen,
Men garyp düşemde baý bolup bil sen,
Damarlarda halal gan bolup **yaşa!**
Döwletli ojakda han bolup **yaşa!**

Göz bolsam nurana gaş **bolgun** hökman,
Çäge deý sowrulsam daş **bolgun** hökman,
Garrasam ynjama **yaş bolgun** hökman,
Döwürden döwürde gol berip **yaşa!**
Nesilňi ömrüňe bol berip **yaşa!**

Söýgi setirleri

Köpüň çayyn sowadan
Husnuň gözel - owadan!
Dileýän bagtly durmuş –
Özüňdenem owadan!

--II--

Söýülmek belentmi ýa söýmek **diyip**,
Sorag berip gordum jümle jahana.
Jahanam durdyda bir salym dymyp,
Elbetde söýüşmek diýdi güldide.

--II--

Bu dünýäde aglajak bar güljek bar
Bir gül ysgap, başga güli aljak bar
Eger bar zat pula düzelýän bolsa
O dünýäden bu **dünýäge** geljek bar

Meni alarmyň?

Senä uly gyzdýň zülpleri towly,
Menem bir maşgalaň körpeje ogly.
Menä söýýän diýip saýran bolardym,
Senem monça bolup aýnan bolardyň.

Hemmişe gizlenip göz bilen dilden,
Bileje ýörärdik gumşakly ýoldan,
Ir säherden baryp atyzly pele,
Ak pagta ýygardyň ikimiz bile.

Köp sorag bererdim, sebap uludyň,
Gül ölkämde gözelleriň gülüdiň.
Değişip diýerdiň: “Basym ýigit bolarsyň,
Öýlenmekçi bolsaň meni alarmyň”?!

Kyndy bu sowallyň, jogap tapardan,
Oýlanýanyň görüp gözün gypardyň.
Köp pikir ederdim bolup haly ten,
Diýerdiň: “Jogap berdä sowallyma meň”.

Jady gözleň, aşygy men aşygy,
Ýöne neýleý çapraz gelen ýaşymy,
Taýyn baky öwrülmäge guluňa,
Arman läläm ýaşyň menden uluda.

Men ýigit çykýançam ynanaý gülüm,
Sen bolarsyň, ençe çagaly gelin.
Soň diýerdiň: “Ömürimin ahyrna cenli,
Garasaryň aljagyn bilsem.

Emma bu durmusda etsenem gowun,
Hasyň bolayanok eden arzuwyn,
Kate soýen soymedige catylyň,
Ykbal aty bizden bidin capylyň.

Ayra dussek hergiz gowun galmasyn,
Bir dilegim guler yzun solmasyn,
Omur salyn sat durmusda kurekle,
Hem soýgimiz sakla baky yurekde.

Seydip bezedin sen ozgan torini,
Son asla gormedik birek-biregi.
Bir wagt owrulenson gowun sadyma,
Ynha bu gun dusdin yene yadyma,
Mena bir masgalan korpeje ogly,
Senem uly gyzdýň zülpleri towly.

Rubagylar

Çeýnäneň, ýuwdanyň gumana boldy,
Boldy, dili kelte Amana boldy,
Zyňan köwşüň bilen kowan aýalyň
Gözläp ýörmeli bir zamana boldy.

-II-

Gapydan kowdular, törden kowdular,
Öýläne-de goýman, irden kowdular,
“Sesiň sesimize meňzänok” diýip,
Gargalar bilbili hordan kowdular.

-II-

Ynanmazdym muny biri aýytsa,
Göwnüm ýa-da şeýleräkdir öýütse,
Başyň dikkä pişik bolup süýkenen
It bolup topulýar, işiň gaýytsa.

Hassahanada (Değişme)

Gözi haýalrak görýän, **şowakörräk**, **garryja** aýal **hassahanaň skameýkasynda** dynç alyp otыр. Munuň gapdalyna bolsa, bir erkek adam gelip sesini cykarman oturýar. Şol wagtam bulaň ýanyňa ýene bir **natanyş** aýal gelip oturýar. Edil şo wagtam erkek adam bilen aýal adamyň **ikisiniňem** el telefonyna jaň edýärler. **Ikisem** bir wagtda telefony göterip, bir-birlerine ünsem bermän gürleşip ugraýarlar. Bulaň gürrüňine **ikicäk** gürrüňdir öýdüp düşünen **garryja** aýal bolsa, olara gulagyny **gerip** gürrüňlerini diňläp ugraýar:

Adam:

-**Ohow**, saglykmy **keýwany**, öý-içeriler abatmy?!

Aýal:

-Oňat, oňat bizem! **Gyýw** buşluk, ogul **agtyjagmyz** boldy!

Adam:

-Tüweleme, höwri köp bolsun, haçan guzlady?

Aýal:

-**Ýañja** bir sagat boldy! Menem şu wagat ýanyndan gaýdyşym. Sag-**amanja** ýeňledi, soňam ýerine ýerleşdirdik!

Adam:

-**Hä**, bir sagat boldy diýsene. **Aýagna** daýanýarmy, enesi emdirýarmi özi?

Aýal:

-Hawa şu wagat ýanynda enesiniň. Özem **sagdynja**, **owadanja**, **akja** **babejik**!

Adam:

-**Bolýarla**! Derrew **süýdünem** sagyňda, salym geçmänkä **owuzynam** goňşulara **paýlaweriň**!

Aýal:

-**Wiy**, **gyýw**, ýogsada ogluň ýañy jaň etdi. Hol keselläp ýatan goýnumyz bara, ana şol ýatakda haram **öläýipdirda**. Bizem başagaýlyk bilen goýna ünsem bermändiris..

Adam:

-**Beh**, ona eşitmändirin, yzy ýarasyn. Haçan **ugradýalarka**?

Aýal:

-Aý, ogluň özüm äkidip gömerin diýdi.

Adam:

-**Bu** günä menem ýetişmerin öýdýän, ertir aýat okadyp gaýdarynda. Näme, awariýa boldy diýdiňmi?

Aýal:

-Haram öldi diýdimä, gynanyp oturma oň üçin. Bolmanda **keselli** bolsa etem derde ýaraýan **däldirle**..

Adam:

-**Haý bolmandyrow**, neresse ýañy kyrkam ýaşamandy..

Aýal:

-Bor onda, menä ýöredim. Gelniň ýanna ýene baryp habar tutaýyn, gerek zady barmyka soraýyn.

Adam:

-**Bolyar**, **saglygyn** onda, menem ýörejek. Aýagyna daýanan bolsa derrew **emdireweriň**. Ýatakdan **çykarmaň** ýöne, bu wagat howa **sowugrakdyram**!..

Nämäň **nämedigne** düşüni bilmedik **garryja** aýal bolsa, geň galyp ýakasyny tutýar:

-Toba, toba! Ölmän ýörseň her hili zat eşitjek..

Nesýe däl, nagt

Tüçjar kişi dostundan:

-Dost jan, näme üçin dünýäden gidenimden soň ähli malymy, hanymanymy **haýyr**-sahawata bagyş etjekdigimi aýdanymda-da, adamlar maňa husyt diýýärkä? — **diýip** soranda, dosty oňa şeýle bir tymsaly gürrüň beripdir.

-Gadym zamanlarda bir goýun sygryň ýanynda adamlary ýamanlapdyr: «Sen-ä adamlara süýt-gatyk **beriyärsiň**, menem olara et berýärin, hatda derimi hem berýärin. Şonda-da, **name** üçindir, olar seni menden has gowy görýärler. Zeýrenjeň goýna sygyr şeýle jogap beripdir:

-Munuň sebäbine düşünmek kyn däl, adamlar meni bu zatlary diri wagtym berýändigim üçin gowy görýärler.

Sowgat (Değişme)

Bir **yash** oylan oz **dashary** yurtda okayan **soygulisininin** doglan **gunune** sowgat etmek **isleyar**. Sowgat **saylamak** **uchin** ol oylan **soygulisinin** **uyasy** bilen **maslahatlashmak** kararyna **gelyar**. Olar uly uniwerмага **gidyarler**. Ol **yerde** bir sagat **aylananyndan** **son** ellik satyn alyp sowgat etmek kararyna **gelyar**, **gyzyn** **uyasy** bolsa pursatdan **peydalanyp** **ozune** **tursik** **saylanyar**. Satyjy **ayal** **dashyny** gaplanynda **atdanlykda** olaryn **paketylaryny** **chalyshyar**, oylan bolsa **paketin** **ichini** barlamazdan **soygulisine** **shol** **tursikli** paketi **ugradyar**, **onun** **ustune** **sheyle** hat **yazyar**:

“Ezizim, men **senin** doglan **gunun** barada **yatdan** **chykarandyryn** **oytmezin** **yaly** sana **shujagaz** **sadaja** sowgady **ugradyaryn**. Men **shu** sowgady **sayladym**, **sebabi** biz **nira** bolsa-da bir **yere** **chykan** mahalymyz **senin** **geyenini** **entage** **chenli** **goremok**. Men **tas** **uzynragyny** **alyadym**, **yone** satyjy **ayal** mana **gysgasyny** al **diyip** maslahat berdi, **chykarmak** **ansat** **bolyar** **diydi**.

Men ak **renklisini** aljak boldum, **yone** ak basym **hapalanyar**, **shonun** **uchin** garasyndan aldym, satyjy **ayal** hem **ozunin** **uch** hepde **bari** **geyip** **borenini** **gorkezdi** – we **onunky** hem bir azajyk hapalanan **diyyamesen**, gaty arassa. Satyjy **ayal** **shuny** hem **geyip** **gorkezdi**, ona-da gaty gowy **gelishdi**. Men hakykatdan hem **shu** wagt **senin** **yanynda** bolup **shony** oz elim bilen sana **geydireshim** **gelyar**, arman **mumkinchilik** **yok..** **Shubhesiz**, ikimiz indiki gezek **dushushyanchak** ona **kop** **erkegin** eli degip biler. **Ynanay**, geljekde seni her bir **gorenimde**, her bir **dushushanymyzda** ony **ogshamak** meni has bagtly edip biler. **Yuwanyndan** **son** derrew **geymeli**, **yogsa** **daralyar**. **Sonky** **dowur** moda – **gyrasyny** **eplap** **geymeli...** Sen **halarsyn** **diyip** **umyt** **edyarin** we sen **gaydyp** **gelen** **wagtyn** sen **geyenini** **gormegi** arzuw **edyarin**. Tuys yurekden **soyyarin**.

Özüni tana (değişme)

Özüni tanamak, kimdigiini bilmek, ýa-da has takygy öz tebigatyňnyň haýsy **haýwanameňzeýändigini** bilmek isleseňiz, şu testi barlap görüň. 1 bilen 9 aralygynda bir san belle şol sany 3-**e** köpelt. emele gelen sana 3-i goş bu sany ýene-de 3-**e** köpelt dörän 2 ýa-da 3 belgili sanyň her belgisini bir-birine goş (mysal üçin $123 = 1+2+3$) iň soňky emele gelen san seniň tebigatyňnyň şu aşakdakylardan haýsy haýwana meňzeýändigini görkezer.

1. gaplaň
2. bürgüt
3. öküz
4. möjek
5. ýylan
6. at (bedew)
7. maýmyn.
8. akula balygy
9. eşek.
10. şagal
11. düýe.

PSIHOLOGIÝA öwrenýän bilen KANUNÇYL

Bir **universitediň** kitaphanasynda oňlan gyzyň stolyna **ýakynlashyp ýuwashdan** sorar: "Ýanyňyzda oturyp bilerinmi?" Gyz, gaty ses bilen takyk jogap berer: "**GIÝJÄMI** SIZIŇ BILEN BOZUK ETMEK ISLEMERIN!..." Gyzyň sözlerini her kim **eşdipdi**, başlaryny galdyrypdy, dik aýakdaky oňlana **seretmekdediler**... Oňlan erbet utanyp hiç bir zat diýmän, gamly öz stoluna tarap gaýtýar... Birnäçe minut soňra gyz ýerinden **sessizje** turup, oňlanyň stoluna **ýaklaşar** we **oňa** ýuwaşja şeýle diýer: "Men **psihologiýa öwrenýänçidim**; häzir, **şilkeren** bir erkege nähili **garşylygny berişini ögrenmek** isläpdim bu ýerde sizde her kimiň **öňünde** biraz utandyrdym öýýtän, ötünç sorayan!" Bu gezek oňlan ony uly ses bilen **jogaplap** : "BIR **GEJELIGNE** 200 DOLLARMY?.. KÖP PUL!..." Oňlanyň **diýenlerinde** ýene her kim **eşdip** we bu gezek **ayak** üstündäki gyza göni **seretmekdediler** weli, oňlan şoka giren halda (**erbetbolan**) bolan gyzyň gulagyna **yakynlaşyp** şeýle pyşyrdar: "Mende hukuk **ögrenýänçisi**: aýlap birini günäkär ýaly nähili **görkezipbilýänmi ögrenmek** isläpdim, ötünç sorayan!" Adamlara täsir etmek **ü.n psihologiýa** öwrenmek dogry bolsa, onda sendäki edep, mylaýymlyk, utanç, adamskärçilik **saňa** nämä gerek... Ol duýgylar seni **kämilleshdiryändigir** aslynda....

Agamyň öz gyzlaryny taryp edişi

Agamyň gyzy boldy
Agam joşdy hoş boldy
Gök diredi **depesin**
Ganatlanyp hoş boldy

Ýanaryn **muň** adyna
Guşlaň perizadyna
Diýip ilki gyzynyň
Laçyn dakdy adyna

Kyrk **çileli** gyşy geçdi
Bahary ýazy geldi
Bu birine taý bolup
Ikinji gyzy geldi

Munuň hem adyny
ýanaryn **guşlaň** perizadyna
Diýip agam gyzynyň
Sülgün dakdy adyna

Ençeme aýy geçdi
Aýlandy ýazy geldi
Bu ikinjä taý bolup
Üçünji gyzy geldi

Munuň hem adyny
ýanaryn **guşlaň** perizadyna
Saýlap seçip **höwesläp**
Tawus dakdy adyna

Üç guşuma döneyin
Üç gülüme döneyin
Meni joşa getiren
Üç gyzyma döneyin

Biziň öýde üç guş bar
Meniň **guşlam** owadan
Gül ýüzünden doýma ýok
Kakaň **çaýyn** sowadan

Biziň öýde üç guş bar
Ähli guşlardan gözel
Gözel gyzlarym gözel
Gazal, gyzlarym gazal

Diýip agam eý gördi
Üçüsinem söýdi ol
Emma ahyr ýarylyp
Ýeňňeme şeý diýdi ol

Gyz yzyna gyz **berýäň**
Besdir indi jan gelin
Ogul döwletli başy
Ogul berseň kän gelin

Diýenime däl diýseň
Şeker şapbadym deger
Gyzyl ýumrugym deger
Guşlaryň iň pekgesi
Guşlaryň iň ketjesi
Garga **dakaryn** garga
Eger gyzyň bolaýsa

Eger gyzyň bolaýsa
Bal günüňe batyrman
Yzyňdana barma ýok
Asla öýe getirmen

Gyzdan ýükümüz ýetik
Bir-birine taý etdik
Beter baýlyk gerek däl
Karun kibi baý etdik

Diýeninde ýeňňemjan
Ýylgyrды ol hoş bolup
Aýlar bolsa geçip dur
Uçup barýan guş bolup

Sanalgy günler geldi
Iş bitirdi ýeňňemjan
Buşluk, buşluk agam söýünji
Gyz getirdi ýeňňemjan

Bu sözleri eşiden
Çekmän agam wah-arman
Begenjine erni oň
Gulagyna ýetdi durman

Şeker şapbat nirede
Şeker nabat berdigim
Gyzyl ýumruk nirede
Gyzyl ýalyjak gördügim

Berekella han gelin
Berekella jan gelin
Hemä mähriban gelin
Hemde gahryman gelin

Diýip goluna aldy ol
Binanyja zürýady
Pah-pah görsene muny
Garga boldy muň ady

Gaýtap ýanap muň adyn
Guşlaň perizadyna
Käkiligim,käkilik
Dakjak munuň adyna

Şeýle diýen agam
Gyzlaryny söýýärdi ol
Jan gyzlarym oguldan
Kem dälşiniz diýdi ol

Ýogsam näme gyz halky
Oglanlardan kem bolmaz
Gyz perzendi bolanyň
Ýüreginde gam bolmaz

Öý içeriň gül ýaly
Egin başyň päkize
Naharyňam bal ýaly
Jigijigini götär ol

asla ýerde goýmaz ol
Şeýledir gyz maşgala
Mylaýymdyr,mylaýym
Arzuwumyz gardan ak
Bagtly boluň ylaýym

"Sensiz ýashamaz diýdiler maňa"

Sensiz yashamaz diydiler mana,
Goryanmi yashayan ekenim sensiz,
Yalnyzlygy cekmez diydiler mana,
Goryanmi yalnyz hem yashayan sensiz,

Sensiz adim atmez diydiler mana,
Seretsene yolumy yoreyan sensiz,
Sensiz gulmez hem diydiler mana,
Yone men kah-kahlap gulyarin sensiz!

Sen hakda kan zatlar diydiler mana,
Diydiler danlarym atmazmysh sensiz,
Saher wagty owsen saba yeller hem,
Solar hem osmezmish yanymda sensiz.

Guyz gununin cisnap yagyan yagmyry,
Diydiler yagmazmysh yanymda sensiz,
Gysh gununin syrap yagyan ak gary,
Shol hem yagmazmysh bolamda sensiz.

Garanky gijeler zemini bolup,
Ak yyldyzlar hem suynmezmish sensiz,
"Akmayanyn yoly" suyt yaly aydyn,
Bolmazmysh bolmasam birlikde sensiz.

"YOK"! bu zatlary hic kim diymandi mana,
Oz-ozume diyipdim, bolamda sensiz,
Goz onune getirma gorkyp men shonda
Dowam etmage men yolumy sensiz.

Emma gorkydan ne peyda mana,
Dowamat-dowam yollara sensiz,
Birwagtlar eziz ,hazir yat mana,
Durmysh dowam etyar yoluny sensiz.!!

Edil hazir hem otyryn sensiz,
Kicijek otagda umsumjek sessiz,
Pikire batyaryn dushunyan sensiz,
Diyyarin " bagtlymyn yashasan mensiz"?

Käbäm

Otyrsyň **öňüm**de ak saçly ine,
Agtyklaň gygyrýar Ene-de Ene,
Biziň aramyzda köp ýaşa ýene,
Bize entek-entek gereksiň käbäm.
Ömür ummanyma küreksiň käbäm!

Bu gün ýaş toýuňy **belleýäs** üýşüp,
Ýakyn ýadyň geldi her ýerden süýşüp,
Saňa arzuw **baryn otyrys** diýşip,
Bize entek-entek gereksiň käbäm.
Durmuşuma derkar dereksiň käbäm!

Käbäm 53- **yaşyň** dolupdur ynha,
Gapyň märekeli seret gör hanha,
Asla bolmaz ýaly mähriňe tenha,
Bize entek-entek gereksiň käbäm.
Goşgym ýüregiňde ýer etsin käbäm!

Käbäm ýaş toýuňy gutlaýan menem,
Uzak ýaş dileýän jan saglyk bilen,
Seret Nowbaharyň huzurňa gelen,
Maňa entek-entek gereksiň käbäm.
Ýüregmi urdurýan ýüreksiň käbäm!

Bet aýal başa mähnetdir

Magazinde nobatda
Öýe gelse gybatda
Seniň ýaly aýaly
Görmedim welaýatda

Öýe gelen dessine
Çykýar meniň kastyma
Horaz ýaly herrelip
Gygyryp dur **ustüme**

Her gün bir zat tapylýar
Kä men kä ol topulýar
Sähel zadyň üstünde
Uly gopgun **gopulýar**

Haýp boldy öwenim
Şunça ýyllap söýenim
Arada görüp meni
Tanamady doganym

Weý-weý Gurban han diýdi
Iýeňokmy nan diýdi
Gözüme ýaş aýlandy
Hälem janyň bar diýdi

Şunça söýdüm arman ýok
Nätjek başga derman ýok
Eger şol aýal dursa
Şu jahanda Gurban ýok

Dostlugyň gadyry bilinse ýagşy

Gözelleň waspyny ýazýarsyň şahyr
Näme üçin ýazmaýaň dostlaryň hakda
Yşkyň derýasynda ýüzýärsiň şahyr
Näme üçin ýazmaýaň dostlaryň hakda

Şatlygyňa şatlanyp gülküňe gülüp
Aglaňda aglaýan dostlaryň dälmi
Başyňa iş düşse sençe gyýylyp
Bagryny daglaýan dostlaryň dälmi

Hassa gününň hassa halyňy sorap
Dermanyn gözleýän dostlaryň dälmi
Gybatyň etseler mertebäň gorap
Tarypyň sözleýän dostlaryň dälmi

Myhman bolsaň saçak ýazyp öňüňde
Naz-nygmat getirýän dostlaryň dälmi
Hezzetläp, hormatlap başa täç edip
Sylagyň ýetirýän dostlaryň dälmi

Eger işiň düşüp barsaň ýanyňa
Minnetsiz bitirýän dostlaryň dälmi
Durmuş ýodasyndan бүдүрән gününň
Goluňdan göterýän dostlaryň dälmi

Iň ýakyn hossaryň ýakyn dostlaryň
Olar seň ugruňda bolýar jan serek
Eger sen olaryň gadryn bilmesen
Olaň bar azaby bolar biderek

Gözelleň waspyny ýazýarsyň şahyr
Goý gözeller lezzet alsyn sözüňden
Ýöne gözelleriň waspyn ýazsaňam
Mähriban dostlaryň salma gözüňden

Erkimiziň ýaryny beriň!

Aýalyňa kömek etse bir erkek
Diýerdiler oňa aýaldan gorkak
Päheý erkek bolşuň diýşerdiler
Şeýdip oň üstünden gülüşerdiler

Aýalyň diýenini etmeli dälmi
Asyl oň gepine gitmeli dälmi
Şeýdip erkekligi etdiler aýan
Erkek erkek bolýar aýal hem aýal

Diýip özlerini saýdylar uly
Siz bolsa bolduňyz olaryň guly
Ol döwürden oba göçdi bir eýýäm
Geldi ajap durmuş üýtgedi dünýäň

Täze döwrümüzden aldyňyz bagty
Bu gün ýüzleriňiz gündizden ýagty
Bagtdan, eşretiden ýetikdir paýyň
Suwuňyzy getirip demleýäs çayň

Nanyňyzam tap diýseňiz tapjak biz
Nanyňyzy ýap diýseňiz ýapjak biz
Guşuň süýdün tap diýseňiz tapjak biz
Pil tutup getir diýseň getiriljekdir
Garaz bir zat diýseň bitiriljekdir

Indi gör nähili galdyňyz beýge
Döndüňiz aýýallar el ýetmez keýige
Biz bararda-da bir oýlanyp görüň
Bolmanda erkimiziň ýaryny beriň

Gül we suw

Gunlerden bir gun gul bilen suw tanysypdyrlar ve dost bolupdyrlar.
Ilk gunlerde dine bir dost hokmunde gunlerini gecirerler. Elbetde bir birilerini tanamalary ucin wagt gerek.

Gunler gecer, aylar gecer, gul bu tanysyklykdan hoshal bolmaga baslar.
Seyle bir hosal bolar welin, suwa asyk bolar.

Birinji gezek asyk bolup goren gul, gowy ysyny das toweregine yayratmaga baslar.” Bu ys dine senin ucin ey suw” diyer...

Seyle bir gun geler. Suwam icinden gule garsy ysynyshmaga baslar.
Gule asyk bolandyryn oyder emma olam birinji gezek ashyk bolup goryar.

Aylar gunler gecer we bir gun gul “Suw meni soyyarmika?” diyip pikir eder. Sebabi suw onun bilen kan gyzyklanar. Gul bolsa beyle soyga owrenismedik bolan son cydaman suwa “Seni soyyan” diyer. Suwam “menem seni soyyan” diyer. Aradan esli wagt gecenden son gul yene “seni soyan” diyer. Suw yenede “menem” diyer. Gul sabyrly bolanson garasar, garasar, garasar...

Garasyp garasyp gul seyle bir dereja geler, das toweregine ol owadan, hoshamay ysyny yayratmagyny goyar we in sonky gezek suwa “seni soyan” diyer. Suwam ona “aytdyma menem seni soyan” diyer. We bir gun gul hassalanar. Renki, yuz kesbi uytgap baslapdyr. Suwam gulun bas ucunda, soygulisine komek etmek ucin durar.

Gulun hal yagdayina seredende gul oljek bolup dur. In sonky gezek suwa seredip kyncylyk bilen “men seni hakykatdanam soyan” diyer. Suwam muna yaman gynanar we in sonky care hokmunde lukman cagyrrar. Lukman keseli name diyip sorar. Lukman gule sereder we seyle diyer:” Hassanyň yagdayy agyr, mundan son elimizden hic zat gelmez”.

Suw, soygulisinin olumune sebak boljak keseli bilmek islar we lukmana yene bir gezek keseli name diyip sorar. Lukman suwa dykgatly seredenden son seyle diyer ”Gulun bir hassalygy yok. Bu gul dine suwsapdyr...”

Elbetde suw, soygulisine dine “seni soyyan” diymegin yetmejekdigine ynanydyr...

Gyzlar çykça köýnekçe

Ökje bary ýeňleşer
Gyzlar çykça köýnekçe
Garry ýigit deňleşer
Gyzlar çykça köýnekçe

Bar mähriňi sorup dur
Söýgiň odyn dörip dur
Gyşa tomus girip dur
Gyzlar çykça köýnekçe

Ak göwsünde kömelek
Biz şol zada emenek
Ýigit bary kebelek
Gyzlar çykça köýnekçe

Gojalaram derläbir
Süýji-süýji gürläbir
Gökde guşlar ýerläbir
Gyzlar çykça köýnekçe

Göz dikmäň siz jempire
Beriň ony kempire
Ösdir seni bir sere
Gyzlar çykça köýnekçe

Gökde ýyldyrym çakar
Soňam kömelek çykar
Söýgiň böwedini ýykar
Gyzlar çykça köýnekçe

Bilmersiň sen doňanyň
Görüp bilseň oňanyň
Kän büdürärsiň doganyň
Gyzlar çykça köýnekçe

Bolawergin merdem sen
Geçip huşy serden sen
Ýapyşayma birden sen
Gyzlar çyksa köýnekçe

Bildir teniň terdigi
Gyşy ýazyň urdugy
Tüýs Hudaýyň berdigi
Gyzlar çyksa köýnekçe

Ýüregiňi ereder
Adam bary sereder
Şahyr goşgy döreder
Gyzlar çyksa köýnekçe

EJE

Gaýtadan men çaga bolsam,
Öýkelesem.
Aglasam.
Bashym sypap elleň bilen,
Çaga göwnüm awlasaň.

Deň-dushlarym göwne degse,
Gelip öýe öýkeli,
Edip çaga bezzatlygym
Gaçyrmasam keýpiňi.

Gaýtadan men çaga bolsam,
Ýash bolsam.
Ulalmasam.
Didaryňa zar bolmasam,
Ulalsam.
Sen ölmeseň.

Dürdäne setirler

- ✓ Syn edip gorung: Biz ashak-yere seretsek haybatly gorunyas, Yokarlygyna-asmana garasak bolsa yuz sheklimiz matakch, nayynjar shekile gechyar...
- ✓ kochan gyrasynda bir kor adam eli hatly otyrды o hatda'men kor mana sadaka bering'diyp yazykdy emma hichkim ona unsem berenokdy.shol wagt bir chagajyk gelip haty pozup bashga zat yazyp gidyar.Shondan son herkim ona pul berip ugrayalar.son yanky chagajygy ayak sesinden tanap ona:sen yany name yazdyn'diyyar.Chagajyk bolsa:YAZ GELDI MEN YENEDE ONY GORUP BILMERIN'diyp yazdym diyyar.
- ✓ At bir gezek Itiň göwnüne degipdir.
“Sen aç-hor bolsaň, gapy-gapy aýlanyp, seňkildäp ýörsüň. Şonuň üçin adamlar “It arraygy bolma, at arraygy bol” diýýärler. At aç-hor bolsa-da, öz eýesiniň gapysynda durýar. Muny adamlar şonuň üçin aýdýarlar. Bildiňmi!”
Bu ýakymсыз söz Itiň içinden ok bolup geçipdir. Şonda-da ol mertlige salypdyr-da, Ata şeýle jogap gaýtarypdyr:
“Seniň ol aýdýanyň jany bar, At aga. Ýöne sen ýene-de bir zady bilip goý. Sen ikiýüzli. Seni satsalar, sowgat etseler ýa-da ogurlap alyp gitseler, tapawudy ýok, garaz, üstüne kim münse, sen şonuňky bolaýýaň. Men lebzi бүтін. Şonuň üçin maňa adamlar “It - wepa” diýýändirler”.
- ✓ Yumruk nace berk duwlenem bolsa gulup duran yuze degyan daldir.
- ✓ Eger yekeje barmajyk agyrsa hem yurek duyyar, emma yurek agyrsa hic kim duymayar.
- ✓ birnace ynsan gordum egninde eshigi yok, birnace eshik gordum icinde ynsan yok
- ✓ At yatagyndan cykanson gapyny yapanyn peydasy yok
- ✓ birinji gezek gormek ucın bir minut, gownune yaramak ucın bir sagat, soymek ucın bir gun, yatdan cykarmak ucın bolsa bir omur gerekdir

- ✓ Saglyk sag **adamlaryn bashyndaky** altyn **tajidir**, **yone** ony syrkawlardan **bashga hic** kim **gormeyar**
- ✓ Gulun tikenı bar **diyıp gynanmagyn**, tikenin guli bar **diyıp** begen.
- ✓ **Gaygyly** adam, **ichi tusseden** doly tama **menzeya**. **Gaygyly adamyn** derdini **dinlemek** - ol **tusseli** jayda aynany achmak **yalydyr!**
- ✓ **Kichikam suratlaryn** arasynda 7 tapawudy tapyp **bilyadim**, ulaldym welin **ka** bir adamlar bilen **haywanlaryn** arasynda 7 tapawudy **goremok**.
- ✓ Akylyly adamlar **uryshsyz** utarlar, akylylylar utmak **uchin ursharlar**.
- ✓ **Omrın** birinji **yarsy**, ikinji **yarsyna garashyp gecher** adamzat. Ikinji **yarsyny** bolsa **sho omrunin** birinji **yarsyny yatlap gecher**.
- ✓ Bir zady **basharmak** agyr **ish**. Dagdan **ashak duship**, **yenil yoly saylap bilersin yone** in owadan **peyzaj** in **yokardadyr!**
- ✓ Gaty köp adam 25 **ýashynda** öler, emma 80-90 **ýashynda** gömüler
- ✓ Năme üçin köp gyzlaryňyz ýalyk geýýär, diýip musulmandan sorapdyrlar. Musulman oğlan jübüsinden iki sany, biri kagylyz dolanan, beýlekisi aýk kagylyz sýýji çykaryp, saýlaň diýipdir. Adamlar **kagylyz** dolanan sýýjini saýlap, onuň arassa bolany üçin saýlanlaryny düşündiripdirler. Musulman oğlanam "ine siziň soragyňyza jogap"
- ✓ Oğlan her gije **uklamaňka**, öz söýgülisine "Men seni söýýän" diýip hat **ýazýady!** Bir gün agşam ol gyza ýene-de **SMS gelýä:** ýöne ol gyz "Aý bolýala, her agşam şo bir zat okap ýadadym" diýip, şol **sms-y** okaman ýatyp galdy... Irden ol gyzyň telefony ýaňlanýar, oğlanyň ejesi aglap şuny diýip galýar: "Ol ýogaldy..." gyz erbet ýagdaýda titräp, **sms-y** açyp **görýä:** "Jany...men seň öýüň ýanynda...awarıya düşdüm...dem almam **kyýnlaşyp** başlady...**ölýänmikäm** öýdýän...năme bolanda-da seni göresim **gelýä** şu wagt, haýyş edýän...gel" (c)

TORT

On ýaşly oğlanjyk gamgyn halda aşhana giren mahaly ejesi tort **tayyarlap** otyrdy. Oglunyň bu halyny syzan ene derrew **onuň** bilen **derdinişmage** başlady.

- Al, oglum. **Saňa** azajyk **margaryn** ýagyny bereýin- diýip, ejesi ogluna **margarin yagyny** uzatdy.

- Bu **yağ** meniň **yüregimi bulayar** eje- diýip, ogly yzgytsyz jogap berdi.

- Çyg ýumurtgany neneň **görýäň?**

- **Ufff. yüregimi** bulamasana eje.

- **Onuň** ýaly bolsa **saňa** un **bereýin**.

- Eje sen **bilyaňa** men bulary **iyip** bilemok ahyryn.

Ejaniň beren jogaby **diyseň** täsin boldy:

- Dogry, **aydýaň** oglum. Bu zatlar **ayry-ayrylykda** seniň **yüregiňi** bulamagy mümkin. Emma **yerbe yer goyaga-da** tort bişirip bersem, **iyip doyp bilmersiň**.

Oğlanjyk ejesiniň sözlerini diňläp, akyl **yetirmäge çalyşyady**. Ejesi sözlerini **şeyle** tamamlady:

- Oglum, **Yaradan** bilen hem edil şol şekilde **bolyar**. Köplenç biz, **Onuň** biziň başymyza năme üçin erbet ýa-da gowy **yagdaylary salyandygyny** biljek **bolyarys**. Emma Alla ähli zady **yerli-yerinde**, düzgün-nyzamly **yaradypyr**. **Şonuň** üçin elmydama orta gowy zatlar **çykyar**. Edil hălki **ayry-ayrylykda yüregiňi bulayan** zatlardan **tortuň** emele gelişi ýaly. Seniň **başyňa** hem bir kyn **yagday** düşen bolsa onda sabyr et, **Yaradana** ynan, ine **göwersiň**, hemme zat gowy bolar.

Bilseň peýdasy deger

- ✓ Är bardyr-ärleriň äri. Erki ýeter erkeklere. Han ärdir ol. Il derdine dermandyr hem melhemdir. Kyn-gyssaga **dùshùlse** sözi **yere** salynmaz.
- ✓ Är bardyr-aýalynyň äri. Erki ýeter aýalyňa hem özünden önenlere, kän ärdir, ol il derdine derkadyr, sözi bihal bilinmez.
- ✓ Är bardyr-ondanam bäri-erki käte ýeter aýalyňa hem özünden önenlere, kän ärdir ol, il derdine ýaram ýarar, **sözün** diňläp bir karara gelinmez.
- ✓ Är bardyr- pylanynyň äri-erki zordan **yeter** özüne, "**ärsumakdyr**". Il derdine ýarar **ki** aýaly **höküm** etse, sözi **hich** terezä salynmaz.
- ✓ Är bardyr-göýäki çory-erki ýetmez özüne, "**ärhandyr**" ol. Aýalyň hyzmatyndaky **ayal kysmy** bir zatdyr ol, sözi **alga** alynmaz.
- ✓ Är bardyr- kebzesi sary-erki **yeter** täretine. "**Ärjandyr**" ol. Il derdine ýarar ýaly **kimmiş** ol, **ömür** asla salynmaz.
- ✓ Är bardyr- bilinmez bary-ýogy bisandyr ol. Il derdine ýaramaz, **demin** sanap ýatan wagty agzyna suw çalynmaz.

TÜRKMENISTANYŇ TELEFON KODLARY

Ahal

Gypjak 001 392****
Bäherden 001 31*****
Gökdepe 001 32*****
KAKA 001 33*****
Saragt 001 34*****
TEJEN 001 35*****
Babadaýhan 001 36*****
Änew 001 37*****
BÜZMEÝIN 001 38*****

Balkan

TURKMENBAŞY 002 43*****
ÇELEKEN 002 40*****
GUMDAG 002 41*****
Gyzyletrek 002 42*****
BALKANABAT (**Nebitdag**) 002 22*****
Türkmenbaşy 002 444****
Esenguly 002 45*****
SERDAR (Gyzylarbat) 002 46*****
BEREKET (Gazanjyk) 002 47*****
Garrygala 002 48*****

Daşoguz

DAŞOGUZ 003 22*****
Tagta 003 40*****
Ýylanly 003 43*****
Akdepe 003 44*****
Gubadag 003 45*****
Boldumsaz 003 46*****
KÖNEÜRGENÇ 003 47*****
Nyýazow 003 48*****
Türkmenbaşy 003 49*****

Mary

MARY 005 22*****
Ýagty ýol 005 57*****
Mollanepes 005 58*****
Gulanly 005 59*****
Ýoloten 005 60*****
SERHETABAT (Gyşgy) 005 61*****
BAÝRAMALY 005 64*****
Murgap 005 65*****
Sakarçäge 005 66*****
Tagtabazar 005 68*****
Türkmenkala 005 69*****

Lebap

TÜRKMENABAT (Çärjew) 004 22*****
GOWURDAK 004 31*****
Nyýazow 004 32*****
GAZOJAK 004 38*****
Çarşangy 004 40*****
Halaç 004 41*****
Hojambaz 004 42*****
Garabekewul 004 43*****
ATAMYRAT (Kerki) 004 44*****
Darganata 004 45*****
Dänew 004 46*****
Saýat 004 47*****
Farp 004 48*****
Sakar 004 49*****
SEÝDI 004 61*****

Ýazdymadyňmy?!

Sürme calnan kirpiklerňi gezäp sen,
Manyly gözleňi süzdürmediňmi?!
Gijelerne düýshlerimi bezäp sen,
Süýji ukudakam tuzdurmadyňmy?!

Sen hakda oýlanmak ullakan lezzet,
Sen hakda oýlanmak ullakan ezýet,
Edeniň bolup dur sen bir hezil et,
Hyzmatyňda gaýym duzdurmadyňmy?!

Seretmän yzyna eňip barýaryn,
Giden kyncylygy ýeňip barýaryn,
Bileňok ugruňda ýanyp barýaryn,
Ganymy ters aýlap gyzdurmadyňmy?!

Bir shygrym gutarsa beýlekä bashlap,
Ýazýan ählisini saňa bagyshlap,
Pamyk deý göwnümi ýalandan hoshlap,
Waspyňy ýüzlerce ýazdymadyňmy?!

Täleýim täleýňe gelmändir gabat,
Emma bir biregi görýäris oňat,
Söýgümüň päkligne bolsaňda belet,
Meni kän ýalbardyp gezdürmediňmi?!

Ýalňyşlygym

Ýalňyşlygym söýmedigiň ugrunda
Nähak ýere ýanyp bişip köýmegim.
Ýalňyşlygym, oňa sensiz **ýeketäk**
Ýaşayşy başaramok diýmegim

Ýalňyşlygym diňe şony eý görüp
Hemmelerden artyk hormat goýmagym
Ýalňyşlygym gowylaryň dünýäde
Kändigini indi-indi duýmagym.

Ýalňyşlygym namartlaryň öňinde
Ýerliksiz ýalbaryp dyza çökmegim
Ýalňyşlygym doň **ýürekleň** ýanynda
Ejizläp käteler gözäş dökmegim

Ýalňyşlygym biljek bolup öňinden
Soralmasyz zady sorag bermegim
Ýalňyşlygym deň duşlarymyň käsinden
Sähel zada **ýüz öwürip ýör**megim

Ýalňyşlygym ezýet berip hemişe
Biygtyýar kalba talaň salyp dur
Olar şeýdip geçmişimden ýatlama
Geljegime sapak bolyp galypdyr

Sallah ýigidiň nalasy

Wah dostlar **mena** halys **yadadym**,
Sallahlygyn derdinden,
Tanrym uzun **dyndarawwer**
Beyle yowuz shertinden

Den-dushlarymyn bary **oyli** ishikli,
Dostlarym **yakyp** gitdi,meni ilkinji **soygi**.
Soydim ikinji gezek **synpdasym** Maraly
Olam **zuwp gacyp** gitdi,**bagshymyshyn** barany.

Sonra ucunji **soygim** **Durli** yennan Cemeni
Olam **gacyp** gitdi,**ejemin** **paylan** **guni** semeni,
Onam halap barany,tekje **yalow enegi**
Seydip dostlar elden gidirdim **huyr** melegi

Sonam hat **yazdym** men, gonsyn gyzy Jerene
Haty **gowshur diyip berd** oz garry eneme,
Enem **bilman** beripdir,**hicileri** Cemene
Cemenden **son** salam hatym **geciripdir**
Gerege,**Nazgule,Nazgulden** **son Yazgule**,
Yazgul beripdir **sagymchy** gyz Bahara,
Ay garaz olam ona,ondanam ona
Seydip ile etdi masgara.

Bir **gun** **diydin** ejeme,**kimka** men bagtym **acjak**
Bir **kurtelin** **ustunden** **hacan** sen **pishme** secjek.
Ejem **diydi**:
-jan oglum **kimka** **senin** **ashygyn**,
Ya alaly **sagymchy** Bahar,sen **ashygyn**
Entega yokmush **shona** **sacakly** **sawcy** gelen.
-wah **ejejan** **sho** **dalmi**,meni **shu** **gune** **salan**

Gowsy eje alaly **Bike dayzan** Ajabyn.

Ejesi:

- wah, **oten agsham** jan oglum, **acypdyrlar on sacagyn**.

Ogly:

-Onda eje alaly, Asyr agan **tokgasyn**.

Ejesi:

- **goyaweri** jan oglum, ondan **huday** saklasyn.

Gorenokmy kocede onun bolup **yorshuni**

Arkasyz **koynek** geyip, **gune yakyp gershini**.

Olar **yaly** bezzatlar o:t getirer suw **diysen**,

Siz **yaly** sallaha, **shon yalyny** ow **diysen**.

Ogly:

-onda eje **kimka** men, **shu dunyade** geregim.

Ejesi:

-**Ylalashsan**, **Patman gyzyn** alyp bereyin.

Seydip ejem ugrady **Patman** gyzy **Cecege**

Gadyrly **garshy** aldy Patma, **Cecek** ejemi.

- gyz **geregini** cyn bolsa, **epeslini** duw **diydi**.

Ejem **gaydyp cin arkan**, bir sagatdan "suw" **diydi**

Suwy **icen** dessine, ejem gelip essine,

Oye tarap ugrady. Patma bolsa gyzyna,

- **natdim** diyip umledi.

Geldi ejem bir wagtlar, **yuzunde yok yakymy**,

-**natdin** **ejejan**, gurtmy **ya** tilkimi?

Ejesi:

-Hak, gurdam gursun tilkide, gyzam gursun **Patmanyn**

Indi **gaydyp sonky** sapar, solar diyip **atlanim**.

Sodur-sodur kes-kellam, ejem **oyden** cykmady

Gaytam syr-supur, pol **yuw**, onam mana **yukledi**...

Ay gulerem **gechip** dur, sagat, minut, sekunt sanap

Ine, **gunlen** bir **guni**, **kursdasy** **Sulguni**

Gordum ors bazarda, ol **gyzlaryn** **gulguni**.

Diydi:

- senem **barmysyn**? sag **amanja yormusun**?

Diydim:

-Menem **barynla**, **yarym-yarty** yorunle.

Jak-jak etdi **alcak** gyz

-**wahey** **ishin** **gaydypdyr**!

Mena sana agtykly **bolansynam** oydupdim.

-**Gaygy** etme **kursdashym**, **Tanrym** bir **gun** eciler

- Ine, **seninem** bir **gun** **parasudyn** **acylar**.

Sulgun:

- **mena** **gaygy** edemok, **yogsam** menem bos **diydi**

-**Sulgunjemal**, onda men sana

- **Yok**, aramyz **dash**. **diydi**

-O **nahili** **dashmyshyn**, **bey** **diymeda** alma-nar

Gorenokmy aramyzda, **yapdan kici** salma bar.

Sena **anyrda**, menem **barde**...

Sulgun:

-**Goyalyla** **mus-musy**....

salmanyn alajy bor,

Men:

-**Tapylarla** ***yasgasy**.

Sulgun:

-**Tapjak** **bolsan su** wagta **cen**,

bolmadymy cak, **diydi**.

Ahyr **yrdyn** **yerceken**, hany **barik** bok **diydi**.

Ine **sheydip** **oylendim**, bile okan gyzyma,

Goron bolan zatlara, gulak **goyun** yzyna.

Bir partada **otyryp**, bile alyp sowady,

Gapdalynda **otyrsamda**, **anmandyryn** men sony.

Gaytam bagtym tapjak **diyip**, nirani yzlapdyryn,

Bagtym **yanymda** eken, men bolsa **gozlapdirin**.

Nädersiň

Bir supradan tagam iýen dostlaryň,
Ýüz öwürip, kese baksa nädersiň?!
Syr ynanyp, syrdaş diýen dostlaryň
Pynhan syryň ile dökse nädersiň?!

Aýlanyp dur, çarhypelegiň çarhy,
Dostlaň bir-birinden köp eken parhy,
Bolmasa-da dostuň bahasy-nyrhy,
Seni “satyp” içiň ýaksa nädersiň?!

Hak dostundan **borsuň** mydam tamaly,
Aradan ötmese şeriň şemaly,
Ykbal duş eýlese bir bikemaly,
Olam çür depäňe “çyksa” nädersiň?!

Men bilmedim, kime gülüp bakmaly,
Kalbyňdaky derdiň kime dökmeli,
Kim başarar, dymyp hesret çekmegi,
Dost **diýenleň** senden buksa nädersiň?!

“Dost-dostuň” aýnasy diýen danalar,
Çyn dostlar dost üçin jan **biýr**, jan alar.
Dözmez **dostlaň** kyn gününde sanalar.
Kimler şol gün göwnüň ýyksa nädersiň?!

Wezipeli günüň “**dostuň**” **kän** bolar,
Özlerem **şeylebir** “jana-jan” bolar,
Adyň tutulanda –“pylan jan” bolar,
A birdenem bagtyň çökse nädersiň?!

Gapyňdan gelende gujak gereniň,
Sarpalap, törüňden orun bereniň,
Jan ynanyp, hossar diýip ýöreniň-
Gözňe **barmagyn** soksa nädersiň

Ökünç

ine-de men **yolda yuwaşja** yöräp
yarymyň göwnüne degip **gelyäriň**
gaygy-gama **cümüp** zemine garap
başymy calaja egip **gelyäriň**

wah men nädip **yalan** zada ynanyp
ynjydyp **bildimkäm** men öz **yarymy**
mundan **öňä yaryma** has guwanyp
gije gündiz cekerdim oň zaryny

bu edeniň **yigdiň** işi däl **diyip**
wyjdanyň **goyanok** meni erkime
yigit kişi öz **yaryna** ynanman
ynanarmy dogry gelen her kime?!

özümi **dürsäre hic** alac tapman
yöräp gezdim özüm bilen gürleşip
awtobusa mündim, **maşyna** mündim
bilmedim men **hic** bir **yere yerleşip**

meniň **erbetligmi göyä duyýan dey**
münen awtobusym **heryan caykayar**
eden **ishiň** bidereklik **diyyän dey**
hatda agaclaram **bashyn yaykayar**

cydap bilmän ahyr men **beyle** hala
diydim gideyin men **onuň yanyna**
gidip **yalbaryp** men gözleri ala
goşgular düzeyin onuň şanyna

|
Şeyle niyet bilen gidip **yanyna**
goňşusyna söyyän yarym cagyrttdym
soňra **yaryň** gamly bakyp **yüzüne**
diydim baýşlarsyň, kalbyň agyrttdym

ne gürledi, ne seretdi **yüzüme**
yanymda sessizje aglady durdy
güler **yüzli yaryň** bu erbet haly
meni **öňküden**-de has erbet urdy

soňra, **diydi süpürdide** **yaşyny**
hicle **beyle** zatlar **bolyar** ahyry
yene diydi gülüp, kakyp gaşyny
bagyş**laman** bolmaz sen dek şahyry

Şol wagt begenjim **hetdinden aşyp**
tasdan **ýykylýadym** Şol **yerde caşyp**
goşgy düzdüm eziz **yaryň** şanyňa
begenjim, **joşgunlam** daşyma daşyp

Şükür awlap bildim **yaryň** göwnüni
indi hemme zat hem bolar ajaýyp
Şükür, çözdük kineleriň düwnüni
indi **duşman yüzi** solar ajaýyp

ŞEÝTANYŇ MEÝLETIN ESGERLERI

Mydama şeýtanyň yzynda gezen we **onuň** esgeri bolan adam, adamkärçilikden çykan we başga bir haýwana öwrülen hasaplanýar. Emma käbir adamlar başga mahluk bolmaga **göwünjeňdir**. Ýogsa-da näme üçin ? **Sebabi** olaryň **ýaradylyshy**(tebigaty) bozulypdyr, **düyp** özenlerini **yitiripdirler**. Mundan **beylak** adamçylykdan çykypdyrlar. Ýagşylygyň ýerine ýamanlykdan **keyp alýarlar**. **Allaha ytagat etmekligin** ýerine, **şeytana boyun** bolanyňy gowy **goryarlar**. Ine, **şonun yaly adamyn** biri, **şeytanyň nahili** zatdygyny bilesi gelipdir... Şol ýamanlygyň simbyly **nahili** zat, **nahili işleyar**, adama **nahili** tasir **edýar**? Diýip **pikirlenýan** ekeni... Ol bolsa biraz gorkupdyr, biraz hem **hayran** galyp, **geňirgenip** sorapdyr:

- sen kim?

- men **şeytan**.

- **allajanlarym**!... **Şeytan**! Seni görenime öran şat. Men seni çäksiz **soyyarin**, öran şat. Men seni çäksiz **soyyarin**, öran **goresim** gelipdi. Tanyşandygymyza **nahili** begenendigimi bir bilseň... Ýöne senden bir haýyşym bar..

- Näme?

- meniň seni göresim gelşi ýaly, seniň adamlary **azdyryşyňy** görmek **isleyardim**. Bu gün meni hem **yanyň** bilen alyp git, näme **edyandigiňi maňa** hem **gorkez**.

Bolyar - **diyipdir** şeýtanyň...we **yola** rowana bolupdyrlar... **Şeytan** adamlary **nahili azdyryandygyny**, ähli **yamanlyk** we **gunalerin yollaryny gorkezipdir**...

Güna iş edip **yadandan soň**, dynç **alyan** adam, şeýtanyň dostlugyndanrazy bolupdyr... Agşam bolanda, şeýtanyň: "**ey** dost, şu günlük **yeterlik**..."..diýipdir. Adam öranrazy, göýä aýrylmak **islemeýarmiş**.

- **bolyar** - **diyipdir**, Ýöne **şeytan Saňa** soňky sowalym hem bar, **oňa** hem jogap ber, **sonra gidber**.

- sora - **diyipdir** **şeytan**.

- **üstünde durli-durli** ýüpler **görüýarin**. **Name** bular, **haysy** işlerde **ulanyaň**?

Şeytan ýylgyrypdyr we şeýle diýipdir:

- men bularyň üsti bilen **yoluma**, yzyna düşjek adamlary baglap **çekyarin**.

Şol adam **geňirgenip**, **yene** sorapdyr:

- Ýöne men günuzyn seniň **zyňa düşdim**... Emma **munuň** bilen hiç baglanmadym....

Şeýtan gözden **yitip baryan** wagty şeýle diýipdir:

- men **islemeyanleri** yzyna düşürmeklik üçin **bağlayan**... Sütem etmeklik üçin **gurnayan** bu **yollary**.. Emma sen we Seniň **yalyly** meniň meýletin **esgerlerimsiniz**. Name ün sizi **bağlaýyn**, name ün **yüp** bilen **daňaýyn**. Ozuniz meniň **yanyma gelyaniz-ä**

Natjek, ine **şunuň** ýalyly hem bar.... **Şeýtanyň** işini **aňsatlaşdyryan**, hilelerine aldanyp, derrew yzyna **düşyanly** hem bar. Gynansak-da **kabir** adamlar şeýtanyň meýletin esgerleridir. Ýagşylygyň ýerine **yamanlykdan** lezzet **alyrlar**...Şeýtanyň çakylygy bolmasada **ozleri yamanlyklaryn** yzyna **düşyarly**. Hat-da **beyleki** adamlary hem **yamanlyga cagyryrlar**. **Şeýtanlyk** wezipesini oz üstüne **alyrlar**. **Şeýlelik** bilen, **şeytan** ýyllyk rugsada **çykyar**. Arkayn dynç **alyar**. Gynansak-da **şunun yaly** adamlar zerarly....

Aşyk şahyr

Bir bar eken, bir **yok** eken

Bir **shahyr yashapdyr yaman** uzakda

Shahyryn pakje konlunde dine

Pikirler **yasharmysh gozel** gyz hakda.

Shahyr watanyn goyup gitdi uzaga

Gozel gyzyn kalbyny gazanmak **uchin**

Shirin sozli goshgular duzdi-de duzdi

Gyzyn gulajygyna pyshyrdamak uchin.

Uzagyn sonuna yetende shahyr

Bir **dagyn bashynda akja koshk gordi**

Hudaya shukredip daga dyrmyshdy

Begenip **sho koshkden icheri** girdi.

Ak **koshkde** gara **dow yashayar** eken

Gozel gyzy zyndanda **saklayar** eken

Zyndany gulp bilen **gurplayar** eken

Shol gulpam **passwordly achylyar** eken.

Gara **dowden** gizlenip **garashdy shahyr**

Gara **dow yatanson** zyndana gidip

Gozel gyza **dushdy** ol indi ahyr

Yone bu gulpy acmaly, **nadip?**

Gozel "gyz **shypyry** bilemok" diydi

"Gulpa bir zatlara **pyshyrdamaly**"

Shahyr kan oylandy, kan pikirlendi

"Belki-de gulpa **goshgy** okamaly?"

Gozel gyz **uchin duzen** bar **goshgylaryn**

Mylayym sesi bilen **shahyr sozledi**

Gulp **shirin sozlere chydap** bilmedi

Chalajadan, yuwash yuwash eredi.

Shahyr bilen gozel gyz gachyp Moskwichli
Geldiler shahyryn uzak yurduna
Gozel gyz gujaklap batyr shahyry
Bir mohum syr aytdy on gulagyna.

Dagdaky akja koshk - nazik bedenim
Gara dow - aklymdaky gara pikirim
Sho zyndan - duygysyz yashan ruhum
Ishikdagi gulpam - menin yuregim.

Biderek dostlar

Hassa günüm halym sorap gelmeýän
Kyn günümde kömek edip bilmeýän
Aglamda aglamam, gülsäm gülsäm gülmeýän
Nämä gerek maňa biderek dostlar

Ýasymda görünmän toýuma gelýän
Müň bir hile bilen maňa al salýan
Özgäniň ýanynda üstümden gülýän
Nämä gerek maňa biderek dostlar

Iki ýüzli syrpäki dek öwüsýän
Rysgalym galaýsa egnimden basýan
Öz duzumdan iýip saçagma gusýan
Nämä gerek maňa biderek dostlar

Ýalan-ýaşryk gürläp bagrymy ýakýan
Büdresem, ýykylsam heşelle kakýan
Gelnime, gyzyma hyrydar bakýan
Nämä gerek maňa biderek dostlar

Giç hem bolsa indi serim aýlaýyn
ýaman dostdan ýagşy dosty saýlaýyn
Toýlarymy çyn dost bilen toýlaýyn
Nämä gerek maňa biderek dostlar

Durmush we erteki.

armanym sen, armanym sen dünýede,
Dermanym sen, dermanym sen, dermanym!
Günäsi ýok, özgeleriň bu ýerde,
Bu ykbalyň oýny, aýryldyk janym.

Ellerime salsam, jemşidiň jamyn,
Belki beýle, bolmasada bolmazdy.
Öňünden bilerdik nämäň boljagyn,
Hiç kes seni, ellerimden almazdy.

Elimde bolsady, garry gojanyň,
Üç isleg bitirýän tylla balygy.
Ählisinde, diňe seni dilärdim,
Howwa seni, eý köňlimiň aramy.

Elimde bolsady, hool alletdiniň,
İçi jynly, şol jadyly çyrasy,
Belki jasmynyma ýetip bilerdim,
Tapylardy, aýralygyň çäresi.

Ýöne welin, bulaň bary erteki,
Ertekiler bolsa oňat gutarýar.
Gerçek ýigit, şol rehimsiz döwleri,
Öldürýärde, şa gyzyny getirýär.

Şa bolsa olara, nika gyýdyryp,
Görlüp eşdilmedik toý tutyp berýär.
Bu durmuşdyr, hakykatdyr öýdişip,
Ertekiniň okyjysy begenýär.

Durmuş erteki дәл, **durmuş ýeňil** дәл,
Çyra ýa jam, balyk, **dadyňa** gelmez.
Ýöne seni söýmän, **oňup biljekdäl**,
Seniň ýüregiňem, wah mensiz **oňmaz**.

Bagtydyr dünýäde, söýlip ýaşamak,
Armany bolmaklyk, seniň dek gyzyň.
Ýeri **bolýa**, goýaly bu **gürriňi**,
Diýme **maňa**, "umyt bara henizem"

Biz aýryldyk, biz aýryldyk ahyry,
Sen **nämüçin**, **düşineňok** henizem,
Hemme zat, gowluga gutarar ýaly,
Durmuş hindi **filimi** дәл ezizim!

Oglan we Gyz (*gysgaca hekaýa*)

Bir **kor** oglan bar eken. Ol oglan bir **owadanja yakimly** gyz bilen **nyshanly** eken.

Bir **gun** gyz oglandan sorapdyr:

"Sen mana **hachan oýlenmekchi?**" **diýipdir**.

Oglan hem: "Men sana dine seni görüp bilen wagtyň **oýlenerin**"

diýip jogap beripdir. **Birnache gunden son** oglan **uchin** biri **gozlerini** pida edipdir, we **oglanyn gozleri achylypdyr**. Ol **soygusini goryanine** begenipdir, oran **shat** bolupdyr. **Yone** ol **soygulisini gorse onun** hem **gozlerinin korlugune hayran** galypdyr we **oýlenmegi goybolsun** edipdir. Ol gyz **yilgyryp assajykdan yorap** gidipdir, **yone** gitmezden ozal **oglanyn gulagyna shu sozleri aydypdyr**:

"Isleyishin **yaly** bolsun ezizim, **yone** men bir zat **diýjekdim** sana. **Gozlerime gowy seretgin**"

Tort satýan gyza

Mana bir tort gerek,
iyemde suyji bolsun.
Bir **yylap** lezzet berjek,
kuwwaty **guyji** bolsun.

Gowresi ulurakdan,
kilesem agyr bolsun.
Goterip akidemde,
eginlem yagyr bolsun.

Ozem yurek sheklinde,
arasy bally bolsun.
Dashy manyz sepilen,
usti hem **gulli** bolsun.

Margarinli bolmasyn,
bar **yeri** mesge bolsun.
Nagt **pulun** sorama,
bolsaha nesye bolsun.

Chishme dal gatlakly et,
kokawasam kan bolsun.
Edil sen **dey** owadan,
ozem gymmat dal bolsun.

Asla zefir **goshayma**,
duz **shekeri** saz bolsun.
Ustunde-de **ap-akja**,
iki sany gaz bolsun.

Uny **mahirden** bolup,
suwy **duygudan** bolsun.
Bishende sinnin biship
ozi soyguden bolsun.

Shu tordy bishirmage,
yeterlik wagtyň bolsun.
Hic hacan sowulmajak,
pakize bagtyň bolsun.

Her gunun gulki bolup,
durmushyn gyzyk bolsun.
Soyenne nikalanyp,
elinde yuzuk bolsun.

Yene yene kan arzuw,
hemmesi bolup dursun.
Elmydama bashyn dik,
gozlerin gulup dursun.

Ish yerin rus bazary,
saylan karin satyjy.
Menem soz bilen sozun,
arasyny catyjy.

Iki gelin sögüşi

Iki goňşy gelinler,
Çilarada sögüşýär.
Gopan deýin kyýamat
Dabarasy dag aşýar.

Goşarlary ýumrugy,
Billerinde bykynda.
Galar ýaly däl olar
Ikisi hem bekinde.

Özleri hem at ýaly,
Görk syratly etinde.
Diline alýan sözi,
Iň mojugy betinde.

Ýok olarda müýn haýa,
Ilden günden çekinme.
Degibilse begenýär
Bir birniň çetinne.

Namemişin Dürjanyň,
Geçisi boşap gidipdir.
Goňşylaň melleginiň
Kelemlerine giripdir.

Birje kelem gemripdir,
Munam Patma görüpdür.
Ýeke kelem üstünde,
Goşa ýumruk geripdir.

Patma diýär aňyrdan:
-"Aýu, nadan sen heleý
Geçiň kelemi geýipdir,
Ýoklan deýin tüweleý.

Men seň üçin geçiňe
Iýsin diýip ekemok.
Menem çaga ekleýän,
Gury azap çekemok.

Kim bolaýsyn çeknemok,
Goňşy bolsaň **boluber**.
Ýöne ýere çekrämok,
Ölýän bolsaň ölüber.

Hanha, gül ýaly äriň,
Tapanokmy iým şoňa.
Wezipeli işi bar,
Aýdaňokmy şonyňa.

Wah, seň äriň är bolsa,
Onda her gün getirdi.
Oýnaşnyňkyn iýmlemän,
Diňe saňa ýetirdi.

Iki baş maşgalany,
Eklemek kyndyr oňa.
Şäherdäkä ýetirip,
Seni goýandyr soňa.

Oglam bolanmyş hol gün,
Buşlugyma näm berjek?..
Jaýam salyp beripdir,
Basym maşyn äberjek..

Erniň suwly bolmasaň,
Özüň münardiň maşyny.
Birtopar dul **heleýler**,
Almazdylar daşyny.

Gaty görme ýenede,
Gaýdyp geçiň geçäýse.
Göni suda bererin,
Mellegimde göçäýse.."

Muň sesine **Dürjanyň**,
Çüý gözleri alardy.
Bir **çişdi'de** keýerip
Patmaň üstüne arlady:

-"Hekgeren bolma **heleý**,
Bolduň başyma akyllý.
Gitde ondana barda
Äriňe öwret akyllý.

Düwlän bolup durmada,
Azrak et takalňý.
Öz äriňde utanç ýok,
Ösdürýärem sakalňý.

Bar bilýäni sypamak,
Dul **heleýleň** çokulňý.
Güýmenjesi synlamak
Del **heleýleň** şekilni.

Eşidýärmiň sen **heleý**,
Hol gün **ariň maşynyn**,
Signal berip köçede
Mündürip dur **oýnaşyn**..

Wezipenhä sizde bar,
Pul **urýaňyz** küt-kütläp.
Ýedi maşyn kimde bar,
Haly **alýaňyz** gat-gatlap.

Giden süri sygryň bar,
Olar nireden geldi.
Äriň **firmaň** hojaýny,
Puly nireden çildi.

Indi bir kelem üçin,
Edýäňemmi gürrüňin.
Äriň bilen **agdaryn,**
Oturýanja kürsüsini.

Entek başyňa ýeter,
Seniň ol süri sygryň.
Göni suda ýazdyryp
Açaryn ähli syryň.."

Bir manatlyk gök kelem,
Ýetdi **olaň** başyna.
Iki goňşy tersleşip,
Awy gatdy aşyna.

Düwleýärler ikisem,
Barha çişýär ýelini.
Şaýat bolan bolsaňyz,
Görseň iki gelini.

Diňläär ýaly däl **olaň,**
Mojuk şerraý gepini.
Ine şeýdip açdylar,
Bir birniň sepini.

Bilenokmyka olar,
Erte açmak gapyňy.
Nämä derkar bir kelem,
Beýdip saçmak ganyňy.

Birden gutarsa unuň,
Kömek berjek nanyňy
Ýene goňşy dälmidir
Kelem alsyn janyňy..

Ýazjagam däldim welin,
Hiç goýmady iki gelin.
Biri **şerçä** meňzese,
Biri **ajdarha** deýin.

Bir birne bahyllyk,
Kalplaryny eýeläpdi.
Görüplik duýgulary,
At dek münüp eýerläpdi.

Ilki kelem bolsada,
Maksatlary başgady.
Adam ýaly aýtmakdan
Sypaýçylykdan daşdady.

Linkden size maslahat:
Gyzlar beýle **bolaýmaň.**
Baran öýňe abraý **ert,**
Beýdip ile **dolaýman.**

Agzybirlik bagt getir,
Agzaladan bagt ýiter.
Il eşitse gowy däl
Birden gepe **galaýmaň.**

Eşegin toýy

oyerdiler eshegi ozi yaly eshege
toýda aýynyng garny sygmayardy gushagna
diýen zadyng sachakda bezelgi saman kume
ahli haywan sabýrsyz garashyady bu gunе

durmusha chykyan eshek begenjinden gulup dur
kirpi towshan hem shahal toýyng sazyn chalyp dur
gurbaga aýdym aýdyar sesining yetdiginden
tans edip yor chal mojek tutup tilking elinden

dunye dorali bari ne beyle toy goruldi
durmush guryan eshege jemleyji soz berildi
oýlenyan eshek diydi bolsada dostlar guna
eger atrazy bolsa shonga oýlenjek mena

gelin eshek yash dokup kumeden chykyp gitdi
eshek diyseng eshekda diyip hemme gaytdy
aydypdy atam manga parasatly bol ogul
gurleseng eshek yaly toy guni galarsyng dul

Ýene gyzlar...

"ýene gyzlar hakda yazyamyn goshgy?!
Nadein, gyzlar-da yuregmin yshgy!
-taryp etsen hic tarypy tukenmez
shonun yaly gyzlar owadan gushmy?!"

-onda-da sheyle bir owadan olar,
asmanyn, zeminin bezegi sholar.
Olar ashyk etjek hich ashyk dalem,
olaryn gorkune ashykdyr alem!"

diyip, gyzlar hakda yazzam tiz-tizden,
(bolmasa-da menin erbet hyyalym)
-men-a halys irdim- diyip, -gyz-gyzdan
gashyn chytyp igenyarem ayalym.

Dogry, gaty agyr ayal igenji,
yone gyzlar yuregimin bar genji

yaz yaly yylgyryp seretse gyzlar,
shol bada chozulyar dunyanem dony
yuregin torunde yer etse gyzlar,
tum gije atyrary arzyly dany

gusha menzap gyzlar bolsalar hushgar,
olan ynamyna gechemekde ish bar.
Oylanyp oylanyp bir zat diyse-de
birden icin cekip, barmagyn dishlar.

Hushgarligem bezeg beryar olara,
hushgar mydam sowa gecher duzakdan.
Zat kar etmez hergiz hushgar bolana,
eger-eger bir ok degmez yuz okdan.

Wah, gyzlara degjek bolsa **sho** pille
okunam **ozune** oklaryn, dostlar,
yykjak bolsa meni **yyksyn**, **goy**, **gulle**,
gyzlara **soygumi haklaryn**, dostlar.

Mahir, nurdan **doran terje** tenleri,
chybynyn chakmagna bolmaryn **kayyl**.
Synlamak bagtdyr **akja** elleri,
yupek dey sachlara yuregim mayyl

shon uchin gyzlaryn gashyn chytdyrjak,
bar zada gazaply darasym **gelyar**.
Kalbyma **mun durli goller chitdirjek**,
gyzlary **yagydan** gorasym **gelyar**.

Bar **yeri bezeyar** gyzlar nur **chayyp**,
gyzlar **yaly** parlak **gulem gulenok**.
Yashlyk, hyjuw **beryan sheyle ajayyp**,
gozelligi garradasym gelenok.

GUTARYLMADYK GOŞGY

Seniň bilen bir göwüsden emendir,
Hem ýatandyr bir garynda seň bilen.
Naçar uýaňdyr ol dertli gününde
Deň aglaşan, bigam çagyň deň gülen.

Günler şatlygyny paýlaşyp dursa,
Hesretem gaşyňda eglenmez, geçer.
Öýüň öresi däl, myhman ol diňe
Kejebeli günüň gelerine çen.

Öwezini başga hiç zat dolmajak
Bilniksiz boşlugy galdyryp sende,
Göçer gider naçar dogan ýat ýere
Juwanlygyň serhedini geçende.

Duzy-nesibesi, ykbaly dartyp,
Ol özge ojaga höwrüger gider.
Parhly bolsaň agyr, parhsyz üçinem
Adaty ýagdaýa öwrüler gider.

Bolmaly zat bolsa ýagşy aslynda
Erikler wagtynda güllese gowy.
Ýöne ýürek aýralygyň **yzasyn**
Duýsa oňatmy ýa bilmeşe gowy?

Aýrallyk

Ashgabaday gaytmazdan öng görüpdim
Hassahanadaky syrkaw ejemi.
Aladaly didaryny görmegim
Asyl songky bagtly pursat ekeni.

Shol wagyt men oylanmandym bu hakda,
Sen mydama diri gezjek yalydyng.
Ey ykbalym heniz üç gün gechmanka
Name üchin bagtly ýigdi aldadyng?

Shum habary kabul etman entegem
Ynananok onga yashajyk gursak.
Gelen haty okap, ajy durmushdan
Utulanyn bilip galdy shol pursat.

Ugradym men ak altyly obama,
Shonda-da ynanman seslendi yürek:
Diridir ol, hökman diri bolmaly,
Entek enä körpe balasy gerek.

Golayladym, howlymyzda chäge bar,
Kelleleri bash gaply bar, yogy yok.
Shadyýan yok, bashga zat yok, agy bar,
Emma welin kalbyng yeketägi yok.

Hawa, hawa, dash ishikde ak kerpich,
Ol kerpichde yazlan ing Mukaddes at.
Yazgy baky ayrallygyng nyshany.
Ging dünýämdä turdy birden hasarat.

Ana shonda yüregimden aglapdym.
Görünmedi gozyashymdan o yazgy.
Yanglanyp dur gechäyşe-de dokuz ýyl
Yüregimde aýrallygyng owazy.

Ýaşmak

Uz ýaşynsa gelinleriň
Görküne görk beren ýaşmak
Meniň kimin gaýynlaryň
Goragynda duran ýaşmak

Toý toýladym gelin alyp
Gelin geldi ýalyn bolup
Men görgülä rehim kylyp
Özün oda uran ýaşmak

Gaýduwsyz hem ýürekli sen
Ogланlamdan derekli sen
Sen meň üçin gerekli sen
Örän,örän, örän ýaşmak

Doganym sen,dost ýarym sen
Sarsmaz galam diwarym sen
Arkadagym hossarym sen
Meň bagtyma dörän ýaşmak

Aýak yzlary

Bir adam, bir gije düýş görüpdir, düýşünde uzyn deňiz kenaryndaky çägede dosty bilen ýöreýän eken. Olar ýöreýän wagty hem asmanda şol adamyň durmuşy bir film sahnasy ýaly görünýärdi. Deňiz kenary adamyň durmuş ýoly ýalydy. Adam gumda 2 jübüt aýak yzyň bardygyny görýärdi. Bir jübüt özüniňki, bir jübüt dostunyňky.

Durmuş filminiň soňky sahnasy hem geçenden **sonra** adam gumdaky aýak yzlary ýene bir gezek seredip çykyppdyr we bir zada haýran galypdyr:

Durmuş ýolunyň köp böleginde aýak yzlary bir jübüt **bolyar** eken we bu wagtlarda hem durmuşynyň iň agyr, iň kyn günleri eken.

Bu gören zady adamy gaty birahat edipdir we dostuna soramagy ýüregine düwüpdir.

Dostdum! Eger bir terslik etmedik bolsam, hemme wagt ýanymda boljagyňy, hemme wagt meniň bilen ýorejegiňi aýdypdyň... durmuş ýoluma seretýän welin iň agyr, iň erbet, iň ajyly günlerimde diňe bir jübüt aýak yzy görýän gumda...

Durmuşynyň aňsat günlerinde ýanymda **ýöreýän** ekeniň, saňa iň **mätaç** wagty meni terk **edýän**.

Dosty ýylgyryp jogap berýär:

Söýgüli, mähriban, gadyrly dostum!

Men seni gaty gowy **görýädim** we hiç haçan seni terk etmedim. Gumdaky durmuş ýoluňda iň agyr günleriňde, iň kyn günleriňde, erbet wagtlaryňda diňe bir jübüt aýak yz gördüň.

Dykgatlyja seret!

Aýak yzlaryň çuňlaşýar.

Çünki o wagtlar men seni gujagyma alyp **ýöreýardim**...

Ýatlarsyn meni

Bu **gun** **ayra dusdi durmus yolumyz**, belki bagtly **gun yatlarsyn** meni, **ya** uly boldumy tutan **palimiz**. Belki **toy gununde yatlarsyn** meni.

ayrallyk derdi bar **menin** basymda, **yatsam duysumde gundiz husumda**. **Seydip dali** boldum juwan **yasymda** belki **gaygy** gamda **yatlarsyn** meni

elin **b.n** oz bagtyny **yatyrdyn** **omurlik yoldasyn** baky **yitirdin** **dusunyan** sanada hasrat getirdim belki hasratly **gun yatlarsyn** meni

uzak **oturmarsyn gyzlygna** garap her **gun sawcy** geler **rugsadyn** sorap **enen** atan sana bererler azap belki azaply **gun yatlarsyn** meni

ahyry **birinin toy sahedi** alnar **sondan son** hem **toy sahedi** bellener sol **gun senin gelinalyjyn** geler belki gyzyl **kurtan** icinde **yatlarsyn** meni

toy gutarar adam galmaz dasynda bir **yas yigit** gelip durar gasyna **aylap** urar gyzyl **kurtan** basyndan belki sol pursatda **yatlarsyn** meni

gyzlyk **buysanjyny** alar elinden **yapysar** ol **senin** nazik teninden ol **gun** isleg arzuw soralmaz senden belki **gozas b.n yatlarsyn** meni

danatar gutarar hasratly gije
sol gunden son adyn bolar gelneje
umytly bakarsyn yagty geljege
belki bagtly gun yatlarsyn meni

yllar gecer biri birine menzes
gijeler yar gujagynda dokersin goz yas
suyji arzuw bagt gacar senden das
belki arzuw b.n yatlarsyn meni

sol gunden son "ey" senin adyn
sahelce zat u.n alnar badyn
sonda yadyna duser soyen yigidin
belki soydum diyp yatlarsyn meni

ay gecer yyl gecer dogular caga
az kem yatdan cykar gaygy alada
sonda.da kawagt bakarsyn yola
belki yola bakyp yatlarsyn meni

gosgy yazyan bu gun yuregi para
ayrallyk derdi bar tapylmaz care
asyk oylan gozyas doker bicare
arzuwlar arman b.n yatlarsyn meni

aydyan bu gun sana ayraklyk guni
yadyndan cykarman soygulim seni
dinle soygim menin soygi sozumi
belki su gosguda yatlarsyn meni

Hasy gyzy söymeli?

Kömek ediň söygi yoldan geçenler!
Ullakan bir mesele bar çözmeli.
İlem söyyär, menem söyjek birini,
Yöne bilmen hasy gyzy söymeli.

Uzynynmy ya söymeli keltesin,
İşlisinmi ya bolmasa yaltasyn?
Ayt dost, yöne soňy ahmyr bolmasyn,
Şol gyzlardan hasy birin söymeli?

Garasy bar, sarysy bar, agy bar,
Akyllysy ya-da aňy yogy bar,
Käsi arryk, käbirinde yagy bar.: -)
Maslahat ber! Hasy gyzy söymeli?

Daşy jäjek, içi möjek pikirli,
Ya tersine bar gününe şükürli.
Söygi diyseň, öwser käsi müň dürli,
Saylap, olaň hasy birin söymeli?

Gözeller kän, saylamaly birini,
Ikisi kän, yogsa söyjek baryny.: -)
Kül etmez dek gül ömürin yaryny
Aydyň dostlar hasy birin söymeli?

Beti - betdir, tabyn eder gorakgy,
Bardyr kä erkekden beter erkegi.: -)
Käsi güymär bir özi on telpegi.: -)
Aydyň, bulaň hasy birin söymeli?

Yelek yaly, emma şekili gözəl,
Ya-da sypatyndan akyly gözəl.
Däp-dessurly, köynek yakaly gözəl.
Başym çaşdy, hasy birin söymeli?

Altyn görse, alyp gaçar kellesi,
Söyüşmäge yokdur olaň bellisi.
Şeyle bolsa eger yüzden ellisi,
Galan elliň haysy birin söymeli?

Öz deňiňmi, ya-da uly, ya-da yaş
Rakyply bor söygä haysy galam gaş?
Giç bolmaz'a yaşym bolsa 25,
Indiden son haysy birin söymeli?

Dayhanyňmy, okuwlymy bileýin,
Haysy golay, şonun bilen bolayyn.
Agzalara bir maslahat salayyn:
Şöhle kimin haysy gyzy söymeli?

DURMUSH BILEN BAGLANAN GOSHGY!!!!

Gözel gyzlar,
Juwan gyzlar,
Aý gyzlar,
Gözellikden alypsyňyz paý gyzlar,
Size bir gosgyjyk aydip bermekci,
Belki bolar yuregnize jay gyzlar.

Bir yigit soyupdir bir gozel gyzy,
Gul yuzli, hosh sozli, bir serwi nazi,
Bir gun gabat gelip shol gozel gyza,
Yigit gul gowshuryp chokupdir dyza...

Diyipdir: "men seni yurekden soyyan,
Ysgynda ot bolup ortenip koyyan,
Sen hem mundan artyk gynama meni,
Ynan gyzy, yurekden soyýarin seni!"

Ana shonda, ol gyzy yigide garap,
Ulumsylyk bilen kellesin yrap,
Diyipdir: "men seni soyup bilmerin,
Asla seni soyýan diyip bilmerin..."

Menin yali gyzy aljak yigidin,
Menin yan yoldashym boljak yigidin;
Gyzyldan goyulan dishi bolmaly,
Dushevuntli karde ishi bolmaly,
Pul yagdyryp duran eli bolmaly,

Nace sowjak **diyse** puly bolmaly,
Garajda ZIL mashyn **hynglap** durmaly,
Mercedes gapyda **henglap** durmaly,
Calaja **goyulan** murty bolmaly,
Yigitlerin sur **boy** sorty bolmaly..

Indi **shuny dinle** hormatly **yigit**,
Menin sana **diyjek** sozlerim nagt,
Sende ol zatlardan **yok** asla Derek,
Shonun ucin seni **kuysanok yurek**”...

Yigit dinlapdir-de **gyzyn** sozlerin,
Onun gozlerine **dikip gozlerin**,
Yurekden syzdyryp **diyipdir sheyle**:
“seni **samsykmykan oytmandim beyle**...
Hic wagt **baylykdan gozleme** bagty,
Dushunersin muna **gelende wagty**...”

Shol wakadan **sonra** gecipdir aylar,
Toylanypdyr ence **shatlykly toylar**,
Bir **gunem** uly **toy toylanamyshyn**,
Yigit **bashga** gyza **oynenenmishin**..
Biri-birlerini **soyupdir** olar,
Bagt **soygudedir** **diyipdir** olar,
Olar pak **zahmetden gozlapdir** bagty,
Shatlykly gecipdir olaryn wagty..

Bagtly bolmak hakda **kop** pikir **oylap**,
Yigitleng icinden secip hem **saylap**,
Gyz hem bir **yigide** **durmusha chykan**,
Shol **yigidin** waspy **sheylerak** eken.
“Gyzyldan **goyulan dishi** bar eken,
Dushevuntli karde ishi bar eken,
Pul **yagdyryp** duran eli bar eken,
Nace sowjak **diyse** puly bar eken..”

Emma adamcylyk **yok** eken onda,
“**Akmammetden**” **doyup** gelip her **gunde**,
Gelip **ayalyny** urar ekeni,
Azar **yamanyny** berer ekeni..

Aglapdyr **ayaly** gozlerin **yashlap**,
Indem ahmyr **edya**, **hyrchyny dishlap**,
Oz eden **ishine** edipdir **pushman**,
Emma **sonky** **pushman** **ozune dushman**,
Yigit bolsa **gyzyp**, **baylyga**-pula,
Bir **gunem** **duydansyz dushupdir** ele,
Kanun **onun** bar **aybyny acypdyr**,
Yigit **gozenekden anry gecipdir**..

Ayaly yzynda aglap **galyppdyr**,
Hemem **shol** **sozleri yada** **salypdyr**,
Hic wagt **baylykdan gozleme** bagty,
Dushunersin muna **gelende wagty**...”

Gozel **gyzlar**,
Juwan **gyzlar**,
Ay **gyzlar**,
Sozleriniz shirin-sheker **bal** **gyzlar**,
Gozellikde aya-gune **tay** **gyzlar**,
Gara **gozi** **garamyk dey** **shol** **gyzlar**,
Eger bagt barada **piker etseniz**,
Bagt **diyip** **baylyga** **dushunman** sizler,
Bagt **baylykda dal**, bagt **soygude!!!!**

Aýralygyň aýdymy

...Gapyňyzda toý tutulýar dilberim,
Hany ýşkyň **messebi** hem wepasy?
Seni haýsy pelek urdy,
Bilmedim,
Köňlümiň soltany,
Ýşkymyň şasy!
Hany seniň “Söýýän” diýen sözleriň?..
Gapyňyzd toý **tutylýar**, dilberim!
Hany **yşgyň wepasy hem messebi**?
Kesekiň **bagtynyň üstünde** şeýdip,
Mydam toý-toýlaýar dünýäň mesleri!

Tylla **gupbaň**-başyňdaky şa **jygaň**!
Ýüzde desmal-bagrym üzre pajygam,
Seni haýsy pelek urdy, dilberim,
Meni haýsy pelek urdy dilberim,
Bilebilmedim!...
...Başyňdaky kürte-daşdan kapasa,
Başyňdaky kürte maňa kependir!
Indi bu jahanyň bary hem ýogy,
Saňa-da **des**-deňdir!
Maňa **des**- deňdir!

Başyňda gök kürte,
Gyzyl ot kürte,
Indi bu dünýäde bagtym ýok örte,
Gök kürtäň içinde ýanyp barýansyň,
Gök kürtäň içinde täleýe gargap,
Gök kürtäň içinde äleme gargap
Hünübirýansyň!

Bir gujak ter çemen-**dähedem** dessem,
Bir gujak ser çemen-**dähedem** dessem,
Şagalaň hem şowhun,
Şadyýan sesler,

Indi bu jahanyň bary hem ýogy
Saňada **des**-deň!
Maňa-da **des**-deň

“Gelin gelýär” diýip gygyrýar millet
“Ýarym gitdi” diýip bagyrýar kalbym
Gelnaljy maşynlar düýt-de düýt,
Kyýamatyň **zogyn** çalýar **Ysrapyl**!
Gyz gidip barýar!
Gyz gidip barýar!
Jahanyň **şalygyn** özünde jemläp,
Jahanyň **şatlygyn** özünde jemläp,
Jahanyň bagtyny özünde jemläp,
äkidip barýar!

Şol gün şeýdip aýrylyşdy ýolumyz,
Senki toýa bardy,
Meniňki ýasa.
Maňa dünýäň şa gyzyny söýdürip,
Köýdürip,
Bagrymy gana **öýdürip**,
Seni rowa **gördü** kesekä ýada,
Meni bolsa örtendirdi perýada!

Bir gujak ter çemen-
Dähedem-dessem,
Bir gujak ser çemen-
Dähedem-dessem,
Şatlyk şowhun!
Çapak çalýar halaýyk!
...Meniň betbagtlygym, sen niçik eziz!

Meniň betbagtlygym, neneň owadan!
Meniň betbagtlygym-
Niçik ajaýyp!

EJE

1 ýaşıňda: Seni elleri bilen bezäp besledi, ýuwundyrdy. Bütün gije ýatyrman aglap, sagbolsun aýtdyň.

2 ýaşıňda: Saňa ýöremegi öwrettdi. Seni çagyryp seslenende ondan gaçyp, sagbolsun aýtdyň.

3 ýaşıňda: **Saňa** naharlar taýýarlap berdi. Döküp-saçyp iýip, sagbolsun aýtdyň.

4 ýaşıňda: Eliňe reňkli galamlar berdi. Bütün diwarlara surat çekişdirip, sagbolsun aýtdyň.

5 ýaşıňda: Seni owadan geýimler bilen bezedi. Guma bulaşyp oýnap, sagbolsun aýtdyň.

6 ýaşıňda: Saňa birtopar sowgatlar etdi. **Goňşyň** äpişgesini döwüp, sagbolsun aýtdyň.

7 ýaşıňda: Mekdebe äkitdi. Köçede: "gitjek **dääl**" diýip aglap, sagbolsun aýtdyň.

10 ýaşıňda: Doglan günlere, tans mekdeplerine äkitdi. Maşyndan böküp düşüp, yzyna seretmän gidip, sagbolsun aýtdyň.

11 ýaşıňda: Seni dostlaryň bilen kino, teatra äkitdi. Sen: "Biz bilen oturma" diýip, sagbolsun aýtdyň.

12 ýaşıňda: "**TW**-da erbet **peredaçalary** görme diýdi". Ol öýde ýok wagty seredip, sagbolsun aýtdyň.

15 ýaşıňda: Seni lagerlere goýberdi, ýekeje hat ýazman sagbolsun aýtdyň.

17 ýaşıňda: **Oturlyşyklara** goýberdi, birje gezek jaň etmän öýüne giç gelip, sagbolsun aýtdyň.

18 ýaşıňda: Mekdebi gutaraňda hemme gerek zatlaryňy alyp berdi, ugratdy.

Ony dostlarym üstümden gülmesin diýip ýanyna eltmän, sagbolsun aýtdyň.

21 ýaşıňda : Saňa okuw, iş bilen bagly maslahatlar bermek isledi. "Men sen ýaly boljak däl" diýip sagbolsun aýtdyň.

22 ýaşıňda: Okuwy gutaraňda saňa guwanyp gujaklady. Syýahat üçin pul isläp sagbolsun aýtdyň.

24 ýaşıňda: Durmuş gurjak bolýan ýanyoldaşyň bilen tanyşmak isledi. "Entek ir, hökman däl" diýip sagbolsun aýtdyň.

25 ýaşıňda: Toý tutup berdi, begendi, **duýgulyandy**. Sen başga ýerlere göçüp gidip, sagbolsun aýtdyň.

30 ýaşıňda: Çaga **terbiýesi** hakda akyl bermek isledi. "Indi beýle **terbiýe** berlenok, ol diýýänleriň gadymy döwürde galdy" diýip sagbolsun aýtdyň.

40 ýaşıňda: Saňa jaň edip, bir ýakynyň doglan gününü ýatlatdy. "Işim başymdan agdyk, wagtyň ýok" diýip sagbolsun aýtdyň.

50 ýaşıňda: Ol erbet keselledi, ony **görmäge** baranyňda **begendi**. Oňa "Garrylar çaga ýaly ejiz, näzik, ynjuk bolýar" diýip sagbolsun aýtdyň.

Diýeli bir gün.. Ol öldi..

Bu güne çenli onuň bilen geçiren wagtyň, eden işleriň ýyldyrym bolup kalbyňa urdy. Şonuň üçin entek wagt barka, entek ol dirikä, wagt aýryp gidiň, gyzyklanyň onuň bilen. Şu güne çenli berip bilmedik söýgiňizi beriň oňa..Pursat barka söýgiňizi bildiriň. Bagtly ediň. Gijä **galmaň!**

Howluk..

Seret wagt geçip dur..

Ene saňa ýeke gezek berilýär,
Söý eneňi! Söýmegiňi dowam et!
Enäniň gadyryn bilmeýän bolsaň,
Enesini ýitirenden sowal et!

Ručka

Ručkaňy **ýitirýäň** = ručka ýok
Ručka ýok = ýazgy, bellik ýok
Ýazgy, bellik ýok = okamana zat ýok
Okamana zat ýok = ekzamende şowsuzlyk
Ekzamende şowsuzlyk = diplom ýok
Diplom ýok = iş ýok
Iş ýok = pul ýok
Pul ýok = iýmit ýok
Iýmit ýok = aç
Aç = hor
Hor = betnyşan
Betnyşan = söýgi ýok
Söýgi ýok = toý ýok
Toý ýok = çaga ýok
Çaga ýok = ýekelik
Ýekelik = **depressiya**
Depressiýa = hassalyk
Hassalyk = ölüm
Maslahat: Hiç haçan ručkaňyzy ýitirmäň!!!

Çagadan öwrenmeli...

Belki-de ýalňyşýandyryn, ýöne özüm-ä şu pikirde. Biziň entek öwrenmeli zatlarymyz köp. Onda-da çagalardan. Hawa, hawa, çagalar biziň köpümüzden kämil. Nädip **diýýäňmi**? Sözümiň gury bolmazlygy üçin birnäçe delilleri getireýin:

Begenmek. Çaga ýaly begenip bilmek. Megerem, iň gerek zatdyr. Daş-töweregiňizde çaga barmy? Şoňa bir süýji ýa-da **kiçiräjik** jäjek äberiş. Dirň-dirň böküşini görersiňiz. Biz bolsa... **Allatagallanyň** bize beren şeýle uly peşgeşleri gözümize az görünip, ondan närazy bolýarys. "Onda maşyn bar, oň öýi **meňkiden** gowy..." Eýsem biz näme üçin mydama **özümiziňkiden** gowy zady bolanlara seredýäris? Näme üçin

pes ýaşayanlara **seredemzok**? **Göwniýetmezçilikdenmi**? Islendik adam baýap ugrasa tumşugy asmana salam berip ugraýar we diňe özünden **ýokardakylary** görýär. Peslere **seredesem** gelenok. Ine bar mesele şonda. Geliň, çagalardan begenmegi öwreneliň. Şükür etmegi öwreneliň. Şonda durmuşymyz reňk goşulyp, gözelleşip ugrar.

Bagyşlamak Üns berip gördüňizmi? Çagalar uzak gaty görüşenok. Derrew ýaraşýarlar. Düýn sögüşen ýalydyr welin bu gün eýýäm gülüşip, oýunjaklaryny paýlaşyp oýnap ýörler. Biz näme? Iki-üç ýyllap gaty görüp gezyň **mahallarymyzam** kän bolýar. **Ýüregimizde** şol öňki kineleri göterip **ýörüs**. Soňam şol kineler ýürege agram salyp **ýüregagyrydan** ejir çekýäris. Alla adamlaryň günäsini bagyşlaýar, biz **başaramzok**, kiçilik **bilýäs** bagyşla diýmegi. Biz näme eýsem Alladanam beýikmi? Ýok, elbetde ýok. Onda näme? Onda näme üçin bagyşlamaly däl? Geliň, bagyşlamagy öwreneliň. Şonda **özümiziňem** bagyşlanmak mümkinçiligimiz artar. Şonda biziň jemgyýetimiz öňküsinden has öser, has beýgeler.

Hyzmat etmek. Çagalara bir jäjek, oýunjak sowgat berip görüň, çaga üçin senden gowy adam ýok. "Bar köşegim ony al, muny äkit" diýseň **ylgaşlap**, näme diýseň edip ýörendir. Eýsem bize şunça zatlary peşgeş eden **Allaha** näme üçin hyzmat etmeli däl? Jogap berip biljek ýok bolsa gerek. **Bärde** jogap berere zadam ýok. Biziň ýalňyşlygymyz. Ine bar bolany.

Degişme

Bir oğlan söýgülisine guda bolupdyr. Günde **duşuşuga** baryp ýören oğlan, ertir toý diýilen günü gyzyňka duşuşyga barýar. Oğlan gyzy görjek bolup äpişgeden jyklanda, gyzyň ejesi gyzyna öwüt berýär diýýär:

- Gyzym birinji gije seniň öňüňde iki sany köpri bolar, şol köprüden geçseň oglany mydama özüňkilik edersiň.

Gyzam:

- O nähili synag?

Ejesi:

- Ikiçäk goýup giderler welin, oglana suw getirip ber, suwsaýan diý. Eger getirse onda birinji köprüden geçersiň. Ikinji gezek oýun eden bolda ýüzüne bir şarpyk çal, soňundanam oýun etdim **diy**. Eger zat degmese onda ikinji köprüdenem **geçýäň** diýipdir.

Bu gürrüňi eşiden oğlan öýüne gaýdypdyr sesini çykarman. Toý bolupdyr, indi ikiçäk galanlarynda gyz suwsaýan suw **getiräý** diýipdir. oglanam:

-Sesini çykarman **bolýa** diýip suw getiripdir. Gyzam birinji köprüdenä geçdim. Ikinjä başlaýyn diýip, şarpyk çaljak bolupdyr welin, oğlan elinden tutup, gyzyň aýagyny döwürdir. Aý ala goh bolansoň oglanyň kakasy gelip:

- Näme boldy diýse, oğlan:

- Gyzyň ejesine jaň edip, gyzyň ikinji köprüden geçip barýarka, köprüden ýykylyp aýagyny döwdürdi diýipdir.

Ýaramaz aýal

Bu gije hem ozalky dek çagalaň
Ýarpy garny doýsa, ýarpy garny aç.
Olar atadan zat hantama bolman
Gelip, enäň naharlaryna mätäç.

Olaryň ejesi öýüne myhman,
Kakasy zawodda gije **garawul**.
Ata başga, enesi bir çagalar
Bäş ýaşly gyzjagaz, **kiçem** bir ogul.

Beýle ýagdaý bir däl, onlarça gezek
Öňem telim gaýtalanyp gelipdi.
Ine bu gün ojak odun sowadan
Şol ojakda bolmasyz iş bolupdy.

Gije ýarym. Dym-**dyrslykdy** töwerek.
Hat-da itler üýrmesin-de goýandy.
Ümsüzligi bozan aýylganç sese
Bir goňşy däl, бүтін **podýez** oýandy.

Körpe bala çykyp ikinji gata
Basgançakdan aşak gaýdan bolarly.
Hojalykda ene ene bolanda
Heý-de **bärde** şeýle ýagdaý bolarmy.

Hushdan gitdi **günäsizje** chagajyk.
EJE boldy **onuň** iň soňky sözi.
Demi keslip, togtasa-da ýüregi
Achyk galdy enä zar bolan gözi.

Muny eŞidip ylgap geldi atasy,
Goňshy-golam, ýakyn hossar-da geldi.
Emma chagang iň ýakyny gelenok,
Sebäbi oň giden ýeri näbelli.

Jaň etdiler. Gudok gitdi. Alanok.
Soňky jaňda telefony öçükdi.
Ýoklugyna ol doňýürek enäniň
Esli salym (iki-üç sagat) gechipdi.

Dolandym soň dört-bäş günden şähere,
Bu barada eşidipdimem bolmasa.
Asyl gaty erbet bolýan ekeniň
Gözi ýaşly ýigit ýüzin sallasa.